

KANDIDATUPPSATS

Våren 2013

Sektionen för Samhälle och Hälsa

Högskolan Kristianstad

Ekonomi

Banktjänstemän och representanter från Skatteverkets upplevda nytta med att företag revideras av revisorer

Författare

Linnea Jonsson

Hanna Paulsson

Handledare

Pernilla Broberg

Examinator

Timurs Umans

Sammanfattning

Trots att revisionsplikten slopats i Sverige för mindre, privata aktiebolag med särskilda kriterier ser man idag ett fortsatt nyttjande av revisorer hos flera aktiebolag. Tidigare forskning, uppsatser och tidskriftsartiklar tenderar att fokusera på avskaffandet av revisionsplikten och dess för och nackdelar med detta beslut ur revisorns perspektiv. Det ägnas dock mindre uppmärksamhet åt varför 85 procent av de bolag som inte är tvingade att anlita en revisor i Sverige fortsätter att anlita revisor, trots avskaffandet. Vi anser att vi funnit en intressant och hittills inte studerad vinkling av ämnet, då uppsatsens syfte är att finna banktjänstemännens och representanterna från Skatteverkets upplevda nytta med revision.

Den vetenskapliga forskningsansatsen som används i studien är deduktion eftersom befintliga teorier har använts för att skapa hypoteser. Genom en webbaserad enkätundersökning har studien undersökt vilken nytta banktjänstemän och representanter från Skatteverket upplever med att företag revideras av revisorer. Enkäten skickades ut till samtliga företagsrådgivare på bankerna inom Kristianstad med omnejd och till samtliga representanter på Skatteverket i Kristianstad. Undersökningen har baserats på utvalda nyttovariabler, hämtade från befintlig litteratur och redan existerande teorier inom revision; *försäkring*, *försäkran*, *förbättring*, *komfort* samt *legitimitet*. Undersökningen innefattar fem hypoteser som tagits fram med hänsyn till studiens teoretiska referensram, syftet med hypoteserna är att finna den upplevda nyttan med att företag revideras av revisorer. Hypoteserna har analyserats och prövats i det statistiska datorprogrammet SPSS. Utifrån hypotesprövning med hjälp av en multivariat analys, kan det i studien påvisas att det föreligger en starkare upplevd nytta med revision hos banktjänstemännen än representanterna från Skatteverket.

Nyckelord: Banktjänstemän, representanter från Skatteverket, försäkring, försäkran, förbättring, komfort, legitimering.

Abstract

Despite the fact that mandatory financial auditing has been abolished for small private public companies in Sweden we still see this service being used by these firms. Earlier research, papers and published articles tend to focus on the abolishment of the mandatory audits seen from the accountant's point of view. There has however been less emphasis on the fact that 85 percent of the companies relieved from the mandatory audits still utilises this service. We think that we have found a new and until now unexplored angle on this subject, and the purpose of our study has been to explore what the Swedish bank officials and what the Swedish Tax Agency's officials think that they have to gain from a mandatory financial audit.

The scientific method used in the study is deduction due to the fact that existing theories has been used to form the hypothesis. Using a web based questionnaire the study aimed to explore what benefits Swedish bank officials and Swedish Tax Agencies officials think exist on the topic of financial auditing in small public companies. The questionnaire was sent to all company advisers working within banks in the Kristianstad area and to all officials working within the Swedish Tax agency in the same region. The study is based on select variables from existing literature and from already existing concepts within financial auditing, *insurance, assurance, improving, comfort and legitimacy*. The study includes five hypotheses derived from the studies theoretical reference framework. The aim of the study was to examine then perceived value of companies undergoing financial auditing by a certified accountant. The hypotheses has been analysed and tested using the statistical program SPSS. From the hypotheses testing using a multivariate analyse the study shows that there is a strong perceived value amongst the Swedish bank officials and amongst the Swedish Tax Agency officials when it comes to the topic of companies using certified accountants for financial auditing.

Keywords: Bank officials, Tax Agency officials, insurance, assurance, improving, comfort and legitimacy.

Förord

Arbetet med vår uppsats har varit intressant, utvecklande och inspirerande. Vi har skaffat oss värdefull kunskap om intressenternas faktiska uppfattning med revision. Studien har motiverat oss till att fortsätta med djupare studier kring vilken nytta Skatteverket faktiskt finner med revision.

Vi vill tacka vår handledare Pernilla Broberg för ett stort engagemang under hela uppsatsen. Hon har bidragit med konstruktiv kritik och mycket värdefulla kommentarer under uppsatsens utveckling. Vi vill också rikta ett stort tack till samliga respondenter som tagit sig tid att besvara enkäten och därmed dela med sig av sina kunskaper och erfarenheter, utan dem hade studien inte varit möjlig att genomföra. Slutligen vill vi tacka Joakim Persson för korrekturläsning och värdefull feedback.

Kristianstad, juni 2013

Linnea Jonsson

Hanna Paulsson

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	9
1.1 Bakgrund.....	9
1.2 Problematisering	12
1.3 Problemformulering.....	14
1.4 Syftesformulering	15
2. Vetenskaplig metod.....	16
2.1 Angreppssätt, vetenskaplig ansats och forskningsmetoder.....	16
3. Teori	18
3.1 Agentteori	18
3.2 Positiv redovisningsteori.....	19
3.3 Legitimitetsteori.....	20
3.4 Intressentteori.....	22
3.5 Institutionell teori.....	23
3.6 Faktorer som påverkar nyttan med revision	24
3.6.1 Introduktion.....	24
3.6.2 Försäkring.....	24
3.6.3 Försäkran.....	25
3.6.4 Förbättring.....	26
3.6.5 Komfort.....	28
3.6.6 Legitimitet	30
3.7 Sammanställning av hypoteser	33
4. Empirisk metod	34
4.1 Litteratursökning.....	34
4.2 Datainsamlingsmetod och urval.....	34
4.3 Operationalisering.....	35
4.3.1 Enkätens utformning	36
4.3.2 Kontrollvariabler	37
4.3.3 Beroende variabel.....	38
4.3.4 Oberoende variabel	38
4.3.5 Försäkring.....	39

4.3.6 Försäkran	40
4.3.7 Förbättring	40
4.3.8 Komfort	41
4.3.9 Legitimitet	42
4.3.10 Reliabilitet	43
4.3.11 Validitet	44
4.4 Analysmetoder	44
4.4.1 Svarefrekvens	45
5. Empirisk analys	47
5.1 Beskrivande statistik	47
5.1.1 Beskrivande statistik för banktjänstemännen	48
5.1.2 Beskrivande statistik för representanterna från Skatteverket	50
5.1.3 Beskrivande statistik för samtliga	52
5.2 Reliabilitetstest	53
5.4 Hypotesprövning	54
5.4.1 Försäkring	54
5.4.2 Försäkran	54
5.4.3 Förbättring	55
5.4.4 Komfort	56
5.4.5 Legitimering	56
5.4.6 Multivariat analys	57
5.4.8 Sammanställning av hypotesprövning	62
6. Slutsats	63
6.1 Inledande slutsats	63
6.2 Banktjänstmän och representanter från Skatteverkets upplevda nytta med att företag revideras revisorer	63
6.2.1 Försäkring	64
6.2.2 Försäkran	65
6.2.3 Förbättring	66
6.2.4 Komfort	67
6.2.5 Legitimitet	68
6.3 Egna reflektioner och självkritik	69
6.4 Förslag till framtida forskning	70

Litteraturlöfteckning.....	72
Bilaga 1 – Enkätundersökningen som skickades ut till respondenterna.....	77
Bilaga 2 – Enkätundersökning sorterad efter nyttovariabler	81

Tabellförteckning

Tabell 4.1 – Svansfrekvensen fördelat på kön för banktjänstemännen och representanterna från Skatteverket.

Tabell 4.2 – Svansfrekvens

Tabell 5.1 – Beskrivande statistik för banktjänstemännen

Tabell 5.2 – Beskrivande statistik för representanterna från Skatteverket

Tabell 5.3 – Beskrivande statistik för samtliga

Tabell 5.4 – Alphavärden

Tabell 5.5 – T-test: Försäkring

Tabell 5.6 – T-test: Försäkran

Tabell 5.7 – T-test: Förbättring

Tabell 5.8 – T-test: Komfort

Tabell 5.9 – T-test: Legitimering

Tabell 5.10 – Korrelationstabell

Tabell 5.11 – Multipel linjär regression: Försäkring

Tabell 5.12 – Multipel linjär regression: Försäkran

Tabell 5.13 – Multipel linjär regression: Förbättring

Tabell 5.14 – Multipel linjär regression: Komfort

Tabell 5.15 – Multipel linjär regression: Legitimering

Tabell 5.16 – Sammanställning av hypotesprövning

1. Inledning

I första kapitlet kommer bakgrunden och den problematik som finns kring ämnet att diskuteras. Slutligen presenteras uppsatsens syfte samt forskningsfråga med utgångspunkt i det forskningsgap som identifierats och analyserats.

1.1 Bakgrund

År 2010 avskaffades revisionsplikten i Sverige för mindre, privata aktiebolag med särskilda kriterier. Mindre privata aktiebolag är därmed idag inte tvingade att anlita någon revisor för de räkenskapsår som påbörjas efter den 31 oktober år 2010. En uppsägning av revisorn görs genom ett beslut på en bolagsstämma och genom en ändringsanmälan till bolagsverket (Ekonomiprogram, 2006). Förändringen var en anpassning till internationella förhållanden samt ett led i en kostnadsbesparing för små aktiebolag (Carrington & Catasús, 2007).

Redovisningen i ett företag ger bland annat information om kundfordringar, lagernivåer och kassaflöden. Informationen ska ligga till grund för de bedömningar om framtiden som företagets intressenter måste ta hänsyn till när den framtida avkastningen ska bedömas. (Carrington, 2010)

På Ernst & Youngs hemsida tillfrågades Joakim Falk och Björn Bäckvall ”Varför avskaffas revisionsplikten för mindre aktiebolag?”, deras svar blev:

”Revisionsplikten tas bort för att minska företagens administrativa börda och förenkla för mindre företag. Förändringen är ett led i en pågående europeisk harmonisering. Det är bara Malta inom EU som har obligatorisk revisionsplikt för samtliga aktiebolag. I slutet av 2010 föreslog den norska regeringen att revisionsplikten för små aktiebolag ska tas bort även i Norge.”. (Falck & Björn, 2013)

Trots att revisionsplikten slopats ses det idag ett fortsatt nyttjande av revisorer hos flera aktiebolag. En intressant och hittills inte studerad vinkling av ämnet, är huruvida nyttjandet av revision beror på intressenternas, såsom banker och Skatteverket, nytta. Bankerna som är en institutionell kreditgivare är därmed ofta en viktig intressent. De kan anses dra flera fördelar av revision, till exempel att den löpande bokföringen är i god ordning, en mer tillförlitlig årsredovisning och att det finns en revisor att tillgå när behov finns. Utifrån detta kan det tolkas som att banken är positiv till en lagstadgad revision. Ytterligare en fördel som banken

kan anses se med revision är bekvämlighet, det blir enklare för banken att ge krediter till företag som är reviderade. Detta då bedömningen av företaget utifrån bland annat risk och återbetalningsförmåga kan ske på ett lättare sätt, när tillförlitligt material finns att tillgå. Låneavtal med covenants, det vill säga lånevillkor kopplade till finansiella nyckeltal, behöver på så vis inte upprättas vid varje enskilt fall. (Thorell & Norberg, 2005)

Innan revisionsplikten avskaffades lät Svenskt Näringsliv professorerna Per Thorell och Claes Norberg undersöka vilken betydelse revisionen har för olika intressenter, om det finns tillräckliga belägg för nyttan av revisionsplikt och vad kostnaderna med revision är. Thorell och Norberg (2005) har inom vissa områden i sin undersökning utgått från Collis (2003) granskning av Englands avskaffning av revisionsplikten på små och medelstora företag. Det beskrivs i Thorell och Norbergs rapport att engelska banker har haft en negativ inställning till avskaffandet. Efter avskaffandet av revisionsplikten på små och medelstora företag i England fungerar kreditgivningen lika väl med frivillig revision och bankerna har dessutom en möjlighet, om de upplever det nödvändigt, att komma åt företagsintern information och kräva en revision. (Thorell & Norberg, 2005)

Skatteverket kan ses som en annan viktig intressent. Denna kan anses ha ett samhällsintresse till revision. Dess syfte är att minska skattefelen som uppstår, och på så sätt minska differensen mellan den teoretiskt beräknade skatten enligt de befintliga lagarna och den skatt som företagen och privatpersonerna i praktiken betalar. Skatteverket har därför stor nytta av att företagens bokföring är i god ordning och det är en fördel om räkenskaperna är reviderade i aktiebolag. Även revisorernas plikt att sända in orena revisionsberättelser till Skatteverket är till fördel för dessa när de ska utföra kontroller och arbeta för att minska skattefelen. (Thorell & Norberg, 2005)

Magnus Gustavsson (2012) skriver i en artikel på Nya Affärer att bokföringen har blivit sämre sedan avskaffandet av revisionsplikten och bolagsverket gör följande uttalande: ”Slopandet av revisionsplikten har lett till sämre årsredovisningar. Dessutom kommer många in för sent och får därför betala förseningsavgifter, konstaterar Bolagsverket.”. Då skyldigheten för företagen att skicka in en årsredovisning inte slopats, har Bolagsverket haft möjlighet att se och märka av en tydlig försämring sedan reformen. Det rör sig om bristande årsredovisningar, exempelvis handskrivna sådana som inte uppfyller de lagstiftande formkraven, och årsredovisningar som kommer in försent till Bolagsverket. Dessa följer försvårar sannolikt för Skatteverket när de ska arbeta för att minska skattefelen. Vid en jämförelse med bankerna

är det dessutom troligtvis inte en handskriven årsredovisning det bästa att visa för sin företagsrådgivare med avsikten att försäkra sig om goda kreditvillkor.

Det finns många studier om revision och dess vara eller icke vara. Då det blev klart att revisionsplikten skulle komma att avskaffas år 2010, skrevs det flertalet artiklar om dess konsekvenser i tidningen Balans under år 2010. I nummer fem kan artikeln ”Frivillig revision – en vitamininjektion för branschen” av Rakel Lennartsson (2010) läsas. Där tas den förväntade problematiken upp med att om fler avstår revision kommer fler fel att begås, vilket leder till förlorade skatteintäkter. Lennartsson (2010) skriver även om regeringens förslag på att lösa detta. I artikeln har också Ingemar Hansson, generaldirektör på Skatteverket, intervjuats. Ingemar får besvara frågor som berör huruvida han tror att avskaffandet kommer att påverka Skatteverkets arbete och hur de ska arbeta för att lösa eventuella problem som kan uppstå. En av de frågor som han tar ställning till, är vad han anser om regeringens beräknade skattebortfall på 1,3 miljarder kronor, där Lennartsson svarar följande:

”Ja, jag delar regeringens bedömning att det här kommer att öka skattefelet. Om fler väljer bort revision blir det fler fel. Min bedömning är att skattefelet kommer att öka när revisorn inte har den rättande och återhållande funktionen. Det resonemanget stöds också av erfarenheterna från Danmark.” (Lennartsson, 2010)

Ingemar Hansson antyder även att nya arbetsuppgifter kan komma att skapas, vilket skulle kunna vara ökat antal av företagens deklamationer. Dock är han tacksam för att regeringen ger dem ett ekonomiskt tillskott för att kunna hantera detta. (Lennartsson, 2010)

I samma tidskrift kan även artikeln ”Revisionen kom, sågs ... och slopades” skriven av Charlotta Danielsson (2010), läsas. Denna artikel tar bland annat upp varför det en gång i tiden, 1983, infördes en revisionsplikt och varför den idag avskaffats. Artikeln tar även upp hur de olika bankerna ser på avskaffandet och där representanter från både SEB och Nordea uttalar sig om att detta inte kommer att förändra deras syn på utlåning till företag, utan att besluten som de fattar, även fortsättningsvis kommer att utgå ifrån företagets ekonomiska betalningsförmåga, ordnad bokföring, kassaflöden och så vidare. (Danielsson, 2010)

De ämnesområden som beskrivs i ovan nämnda artiklar speglar bankernas och Skatteverkets syn på avskaffandet av revisionsplikten och utgör därmed utgångspunkten för forskningsstudien. Det finns ett forskningsgap som tidigare studier inte valt att fokusera på.

1.2 Problematisering

De företag som anlitar en revisor kan antas förfoga över en rad olika nyttoaspekter, vilken nytta som värdesätts högst kan dock antas variera beroende på vad respektive företag efterfrågar (Knechel, Niemi, & Sundgren, 2008). De företag som låter den finansiella redovisningen bli granskad av en revisor kan antas erhålla en extern nytta, i form av en ökad kvalitet gentemot kreditgivarna och som därmed underlättar vid beslut gällande lån. (Senkow, Rennie, Rennie, & Wong, 2001).

Det finns en stor mängd litteratur om teorier och perspektiv på varför revision används och hur den försöker skapa förståelse för intressenternas nytta med revision. En del av denna litteratur sammanfattas av Carrington (2010) (Akerlof, 1970; Beattie, Fearnley, & Brandt, 2001; Carrington & Catasús, 2007; Jensen & Meckling, 1976; Menon & Williams, 1994; Pentland, 1993; Wallace, 1980). Revisionsteorin kan delas in i två traditioner; nationalekonomi och sociologi, samt tre teorier; försäkring, försäkran och förbättring och slutligen två perspektiv; komfort och legitimering (Carrington, 2010). Den starkaste traditionen, nationalekonomi, handlar bland annat om hushållning med knappa resurser och hur effektiva marknader uppnås med hjälp av rationella modeller. Traditionen sociologi har vuxit sig större och eftersträvar att utveckla relationen mellan människan och samhället. Denna tradition berör maktfrågor som speglar relationerna mellan revisorer och övriga aktörer i samhället (Carrington, 2010).

Under traditionen nationalekonomi förgrenar sig teorierna; försäkring, försäkran och förbättring. Försäkring, innebär att intressenterna, exempelvis bankerna och Skatteverket, har möjlighet att kräva ersättning då felaktigheter påkommit och har en negativ inverkan för intressenten (Menon & Williams, 1994). Detta innebär att det finns en möjlighet att kräva ersättning från både företagsledning, styrelse och revisor om de använder sig av revisor. Om revisor inte används finns inte möjligheten att kräva ersättning från revisorn för intressenten. (Carrington, 2010) Den andra teorin, försäkran innebär att revisionen ses som en kontraktlösning mellan flera parter. En vanlig fråga som dyker upp är "... hur ägaren skall kunna försäkra sig om att verksamheten sköts effektivt med hänsyn till ägarens intressen." (Carrington 2010, s.14). Den tredje och sista teorin, förbättring, syftar till att analysera kvalitén i redovisningen, genom att revisorn får en roll i form av informationsmedlare.

Den andra traditionen, sociologi, omfattar två perspektiv, komfort och legitimering. Med komfort avses den trygghet som bankerna eller andra potentiella investerare kräver för att

vilja investera och erbjuda förmånlig finansiering (Carrington & Catasús, 2007). Legitimering som är det andra perspektivet, befattades tidigare med den lagstiftande rollen (Carrington, 2010). Idag när revisionsplikt inte längre existerar, kan det antas att företag som använder sig av revision gör det för att uppfattas som legitima och för att skapa legitimitet kring sin finansiella information.

Utöver de båda traditionerna som behandlar revision har forskning om psykologin varit betydelsefull för att förstå hur den enskilda individen agerar i olika situationer (Carrington, 2010). Forskningen kring revisorns roll och agerande har visat att magkänslan och den enskildes uppfattning är viktig (Carrington & Catasús, 2007). Enligt Pentland (1993) är komforten och handlingsutrymmet på arbetsplatsen betydelsefullt för revisorer vid utförandet av sina arbetsuppgifter. Detta torde inte vara unikt för revisorer utan borde även kunna kopplas till hur den enskilde företagsrådgivaren på en bank agerar gentemot företag med eller utan revisor.

Teorier kring revision indikerar att revisionen ökar trovärdigheten av finansiell data för företagets intressenter. Dock ger tidigare forskning endast i liten grad information om hur revisionen kan öka det ekonomiska värdet och även trovärdigheten utifrån ett intressentperspektiv (Schneider & Church, 2008). Revisionen är ett effektivt medel för företag att kommunicera trovärdighet och därmed skapa högre kvalitet på resultatet. Korrekt redovisning ger företaget en ökad legitimitet och tillförlitlighet och revisionens främsta syfte är att analysera och granska verksamhetens siffror. (Haw, Qi, & Wu, 2008) I Sverige är syftet med revision även att granska företagsledningens och styrelsens förvaltning (Carrington, 2010).

Enligt Svensson (2003) baseras kreditgivarnas lånebeslut på bolagens årsredovisningar och de bör därför vara reviderade. Institutionella kreditgivare, till exempel banker, anser att kreditbedömningen är viktig och poängterar säkerheten vid bedömning av framförallt små företag. Svensson (2003) menar att företagets framtida betalningsförmåga är central för kreditbedömningens utfall. Svenskt Näringsliv har dock skapat en rapport som redogör för hur revisionen inte har någon större väsentlig påverkan på bankernas lånebeslut utan kreditupplysningar anses vara viktigare (Thorell & Norberg, 2005).

Enligt god redovisningssed ska revisorerna arbeta stödjande, ge synpunkter och råd samt öka tillförlitligheten. Pentland (1993) framställer målet med revision som ett sätt att skapa

komfort. Han nämner att revision är en aktivitet som omvandlar de finansiella rapporterna för företagsledningen till redogörelser så att intressenterna ska uppleva en form av bekvämlighet. (Pentland, 1993)

Tidigare forskning, uppsatser och tidskriftsartiklar tenderar att fokusera på avskaffandet av revisionsplikten och dess för och nackdelar med detta beslut ur revisorns perspektiv (Thorell & Norberg, 2005; Larsson & Wallentin, 2009; Precht, Bra att plikten avskaffas, 2007; Svanström, 2006; Halling, 2007; FAR & SRS, Rapport 2007 - 092, 2013). Det ägnas dock mindre uppmärksamhet åt varför hela 85 procent av de bolag som inte är tvingade att anlita en revisor i Sverige fortsätter att anlita revisor, trots avskaffandet (Danielsson, 2012). Fortfarande finns det ingen uppsats som tar upp hur banker och Skatteverket ställer sig i frågan om företag med eller utan revisor. Stämmer Thorell och Norbergs (2010) påstående om att de svenska bankerna samt Skatteverket upplever en fördel hos företag som anlitat en revisor för att granska bolagens redovisning (Thorell & Norberg, 2005). Enligt Carrington (2010) är långivarna bara en av flera intressenter som har mycket att vinna på att en oberoende part granskat och uttalat sig om redovisningen. Genom att utgå ifrån de olika revisionsteorierna finns det en förhoppning om att finna den huvudsakliga anledningen till varför bankerna och Skatteverket önskar att företag använder sig av revisor.

Sammanfattningsvis ger diskussionen ovan en möjlighet att diskutera bankernas och Skatteverkets upplevda nytta med revision efter att revisionsplikten tagits bort, vilket speglar utgångspunkten i studien. Dessutom anser vi att det finns ett praktiskt värde med vår forskning, det har gått två och ett halvt år sedan förändringen av revisionsplikten, hur har arbetet med företag som inte anlitar en revisor påverkats och utvecklats? Slutligen upplever vi att det finns ett vetenskapligt värde med vår studie eftersom resultatet kommer att vara ett bidrag till litteraturen om intressenternas upplevda nytta med revision.

1.3 Problemformulering

Denna studie ämnar beskriva banktjänstemännens och representanterna för Skatteverkets upplevda nytta med revision. Forskningsfrågan är; ”Hur förklaras den nytta som banktjänstemän och representanter från Skatteverket upplever med att företag revideras av revisorer?”.

1.4 Syftesformulering

Syftet med den här studien är att förklara vilken nytta som banktjänstmän och representanter från Skatteverket upplever med att företag revideras av revisorer.

2. Vetenskaplig metod

I detta kapitel presenteras studiens metodologiska angreppssätt. Detta utförs genom att förklara studiens vetenskapssyn, ansats samt slutligen presentera hur uppsatsen genomförts genom att tolka kvantitativ forskning.

2.1 Angreppssätt, vetenskaplig ansats och forskningsmetoder

Studiens syfte med uppsatsen är att åskådliggöra en förklaring av banktjänstemännen och representanterna för Skatteverkets upplevda nytta med revision, vilket speglar studiens förklarande utgångspunkt. Studier som har ett förklarande syfte avser att tolka varför befintliga teorier och fenomen fungerar som de gör (Saunders, Lewis, & Thornhill, 2009). Studien kommer att utgå ifrån befintlig litteratur och redan existerande teorier, för att därefter utveckla hypoteser som sedan kan prövas i empirin, vilket speglar den positivistiska ansatsen (Bryman & Bell, 2011). Detta då den positivistiska ansatsen utgår ifrån en samhällsvetenskaplig vinkling som tillämpar en naturvetenskaplig forskningsmodell (Saunders et al., 2009). **Den positivistiska ansatsen används då det idag inte finns några tidiagre studier på området, banktjänstemännen och representanterna från Skatteverkets upplevda nytta med revision, vilket gör det fördelaktigt att utgå från befintliga teorier för att sedan testa dessa i verkligheten.** Studien kommer att försöka göra generaliserande förklaringar av resultatet utifrån de teorier som finns. I studien kommer mönster och regelmässigheter, orsaker och följder antas på ett objektivet sätt, vilket resulterar i att det hermeneutiska synsättet inte är användbart för studiens syfte (Denscombe, 2009). **Studien utförs på ett objektivet sätt genom en enkätundersökning som kommer att analyseras med hjälp av statistiska metoder för att försöka finna en förklaring till banktjänstemännen och representanterna från Skatteverkets upplevda nytta med revision. Detta för att få en så klar och opåverkad bild av verkligheten som möjligt.**

Vid en forskningsstudie finns det olika typer av forskningsstrategi att utgå från; deduktiv-, induktiv- och abduktiv forskningsstrategi (Saunders et al., 2009). Den vetenskapliga forskningsansatsen som används i studien är deduktion. Anledningen till att en deduktiv forskningsstrategi valts är eftersom befintliga teorier kommer användas för att skapa hypoteser **om banktjänstemännen och representanterna från Skatteverkets upplevda nytta med revision.** Vidare kommer dessa hypoteser ge oss möjlighet att mäta och iaktta verkligheten

med syftet att göra generaliseringar. Studien utgår från en teoretisk referensram samt söker information från empirin, vilket speglar den deduktiva ansatsen. Uppsatsen utgår bland annat ifrån Carringtons (2010) sammanfattande analys av forskningen kring revisionsteori. Detta inkluderar revision som *försäkring*, *försäkran*, *förbättring*, *komfort* och *legitimering*. Även ytterligare studier som behandlar teorier om revisorns roll och nytta med revisionen kommer att presenteras. Befintliga teorier och litteratur kommer att användas för att skapa förståelse samt ligga till grund för datainsamlingen. Forskningen kommer sträva efter att omvandla observationer till att bli kvantifierbara i form av siffror (Denscombe, 2009). Därmed kommer datainsamlingen vara kvantitativ och genomföras med en enkätundersökning. **Den kvantitativa metoden används då studien eftersträvar att finna en förklaring till hur banktjänstemännen och representanterna från Skatteverkets upplevda nytta med revision är utifrån studiens framtagna nyttofaktorer. Av denna anledning är det fördelaktigt att använda sig av en kvantitativ undersökning, eftersom jämförelser mellan respondenternas svar och mellan nyttofaktorererna enklare kan genomföras. Detta medför även att arbetet med att testa hypoteserna underlättas och på så vis kan slutsatser enklare dras.**

3. Teori

I detta kapitel presenteras en studie av litteraturen. Ett urval av relevanta redovisningsteorier med hänsyn till problemformuleringen kommer att förklaras, därefter analyseras litteraturen med fokus på banktjänstemän och representanter från Skatteverkets upplevda nytta med revision. Slutligen sammanfattas kapitlet med fem hypoteser som bygger på erhållen teori.

3.1 Agentteori

Agentteorin har varit ett av de mest betydelsefulla teoretiska synsätten inom redovisning och revision under de senaste tjugo åren och introducerades tidigt av både Jensen och Meckling (1976) samt Watts och Zimmerman (1978). Utgångspunkten för agentteorin är separationen mellan ägare och ledning i ett företag, principalen anlitar agenten för att agenten förväntas utföra tjänster (Jensen & Meckling, 1976). Teorin fokuserar på relationen mellan enskilda individer och revisorns funktion i dessa förhållanden. Relationen skulle till exempel kunna vara förhållandet mellan ägarna och cheferna eller mellan cheferna och företagets långgivare, de redovisningskyldiga är agenter och de redovisningsberättigade är principaler (Deegan & Unerman, 2011).

Agentteorin förutsätter att människan strävar efter att maximera sin egen nytta och är förnuftig i sina beslut, vilket leder till att agenten inte kan förväntas agera som principalen önskar. Principalens och agentens egenintresse skiljer sig åt och därför uppstår en konflikt, principalen förväntar sig att agenten agerar i egenintresse. Ägarna skriver kontrakt med företagsledningen för att säkerställa att agerandet som är till nytta för ledningen även är till nytta för företaget. Kontraktet innehåller incitament för företagsledningen att agera i ägarnas intresse. (Deegan & Unerman, 2011)

Enligt Jensen och Meckling (1976) har principaler spritt risken i sin aktieportfölj och kan därmed anses vara riskneutrala, agenterna däremot är mindre riskbenägna eftersom deras risk inte är fördelad i samma utsträckning. Principalen använder sig av en revisor för att övervaka både den ekonomiska rapporteringen och agenten (Watts & Zimmerman, 1978). Genom revisionen minskas agentens handlingsutrymme och brister i agentens redovisning, därmed ökar värdet av revisionen och risken för principalen minskar (Power, 1997). Det är viktigt att poängtera att den ekonomiska informationen är lika viktig för företagets intressenter som för

principalen. Revisionen ska skapa ekonomisk information som är tillförlitlig och ger en rättvisande bild av företaget (Svanström, 2008).

Svanström (2008), diskuterar i sin avhandling Sundgrens (2003) analys om att revision kan medverka till att reducera agentkostnaden i relationen till utomstående, genom att granska företagsledningens agerande och den ekonomiska informationen. Eisenhardt (1989) menar att utgångspunkten för agentteorin är informationsekonomi. Informationsekonomi är en sidogren från mikroekonomi som analyserar hur informationen påverkar ekonomin och de beslut som fattas. Detta kan kopplas samman med den möjlighet som infinnandet av revisor i ett företag ger, då intressenterna kan rådfråga denne. Med hänsyn till agentteorin blir incitament och osymmetrisk information viktigt för att skapa förståelse för organisationers beteende (Eisenhardt, 1989). Syftet med redovisning och revision har en nära relation till kontrollen av aktörernas incitament. Många gånger litar tjänstemännen inte på att endast företagsledaren kan överlämna en tillförlitlig och trovärdig ekonomisk rapport, vilket speglar behovet av en oberoende revisor (Lambert, 2001). Eisenhardt (1989) sammanfattar agentteorin som en unik, realistisk och empiriskt testbart perspektiv på organiska problem.

3.2 Positiv redovisningsteori

Watts och Zimmerman utvecklade positiv redovisningsteori (Positive Accounting Theory, PAT) på 1970-talet. Positiv redovisningsteori avser att förklara och förutsäga ett särskilt redovisningsfenomen och därmed försöker den att förklara vilken typ av redovisningsmetod som olika företag väljer att använda sig av. Positiv redovisningsteori ger i och med det en förklaring till varför respektive redovisningsmetod utgör en viktig faktor, teorin säger dock ingenting om vilken metod som är mest lämpad för respektive företag. (Watts & Zimmerman, 1986; Deegan & Unerman, 2011)

Utgångspunkten i positiv redovisningsteori är informationsasymmetrin som existerar mellan agenten och principalen, enligt agentteorin. Företagsledningen strävar hela tiden efter att maximera sin egen nytta, vilket leder till att bedömningar görs i samband med redovisningen i den personliga individens eget intresse (Watts & Zimmerman, 1978). Enligt positiv redovisningsteori har företagen ingen anledning att lämna information till sin omgivning som berör risker och osäkerhetsmoment, om det kan påverka dem negativt (Watts & Zimmerman, 1978). Dock försöker principalerna att finna möjligheter för att minska informationsasymmetrin som handlar om risker och osäkerhetsmoment mellan dem och

företaget (Deegan & Unerman, 2011). Watts och Zimmerman (1990) menar att moral och tillit är faktorer som inte behandlas inom forskningen av positiv redovisningsteori, vilket speglar den minskade upplysningsbenägenheten av risker och andra osäkerhetsfaktorer. Därmed skapas det motiv för företagsledningen att påverka resultaten, vilket leder till ej tillförlitliga resultat.

Till följd av ovanstående teorigenomgång är det sannolikt att banktjänstemännen finner en ökad säkerhet och därmed mindre risk med de företag som anlitat en revisor för att granska företagets räkenskaper. Den upplevda säkerhet och minimerade risk som banktjänstemännen möjligtvis kan känna, gör troligtvis att denne får en positiv bild av företaget och vill utveckla ett samarbete med företaget. Även representanten på Skatteverket kan genom att finna det reviderade företaget som mer tillförlitligt undvika en omfattande granskning. Detta gör att representanten kan lägga sin arbetstid på de företag som anses mindre tillförlitliga och på eventuellt utvecklingsarbete.

3.3 Legitimitetsteori

Utgångspunkten för legitimitet är att organisationer och dess omgivning har ett ömsesidigt beroende, då organisationer påverkar samhället och samhället påverkar organisationerna. Detta leder till beteendeförändringar hos organisationerna för att vilja anpassa sig till samhällets krav. Legitimitetsteorin handlar om olika strategier som organisationer och företag arbetar med för att skapa, bevara och återfå legitimitet. Detta kan bland annat göras genom att skapa en bild av att de verkar inom ramen av de normer som finns i deras respektive verksamhetsområde. Syftet med att skapa en god bild av företaget är att utomstående ska anse att företaget är legitimt. Att dessa normer förändras över tiden gör det nödvändigt för företaget att vara lyhörd och öppen för nya etiska och moraliska normer i dess verksamhetsmiljö. Detta gör att legitimitet är dynamiskt och av denna anledning behöver företag anpassa sig till förändringar i dess omvärld. Dynamiken beror på vilken tidpunkt, i vilket samhälle eller kultur och i vilken typ av bransch som företaget verkar i, vilket därför är viktigt för företaget att ha kunskap om. (Deegan & Unerman, 2011) Författarna Deegan och Unerman (2011) återger att Lindblom (1993) skiljer mellan legitimitet, som en status eller ett tillstånd, och legitimering, som en process som leder till att en organisation kan bedömas legitima.

Legitimitet är viktigt för en organisation eller ett företag för att skaffa resurser, minimera risker och kostnader, bevara sitt rykte och förtroende, upprätthålla verksamheten och

efterfrågan på tjänster eller produkter samt för att överleva på lång sikt. Därmed handlar legitimitet i stor utsträckning om rykte, att minimera risker och kostnader, att bevara trovärdigheten och upprätthålla ett välrenommerat varumärke. (Deegan & Unerman, 2011) För att uppnå detta anser Dowling och Pfeffer (1975) att företaget bör arbeta med att anpassa sin produktion, sina mål och arbetsmetoder så att de överensstämmer med rådande definitioner av legitimitet. Företaget ska även sträva efter att förändra definitionen av social legitimitet så att den överensstämmer med företagets nuvarande praxis, produktion och värderingar och detta genom kommunikation inom företaget. Slutligen ska företaget sträva efter att bli identifierad med symboler, värderingar och institutioner som har en stark bas av legitimitet. Författarna Deegan & Unerman (2011) skriver att enligt Lindblom (1993) och Dowling & Pfeffer (1975) kan organisationen eller företaget visa att de arbetar med ovanstående genom att offentliggöra information i exempelvis årsredovisningar.

Enligt Deegan och Unerman (2011) är det lättare att upprätthålla legitimitet än att återfå eller skapa legitimitet. Ett företag som vill bevara legitimitet måste som nämns ovan skapa sig kunskap om samhället och se förändringar i dess verksamhetsområde, men även skydda fattade beslut och genomförda strategier. Att återfå legitimitet kräver av företaget att det arbetar reaktivt med informationsspridning och rapportering för att försöka påverka samhällets uppfattning och svara på ny information, medan skapandet av legitimitet kräver mer proaktiva strategier. Om misslyckande sker med att anpassa sig efter samhällets förväntningar eller om information som tidigare inte varit känd om företaget för allmänheten läcker ut och ändrar allmänhetens uppfattning om företaget, kan ett så kallat legitimitetsgap uppstå. En faktor som kan påverka legitimiteten är media, som i sin tur påverkar allmänhetens uppfattningar och därmed orsakar skandaler som påverkar företagets beteende. Det är viktigt att företaget arbetar mot att ha ett så litet legitimitetsgap som möjligt och undvika stora företagsskandaler som kan försvåra att återfå legitimiteten. (Deegan & Unerman, 2011)

Även revisorn har en legitimerande roll då denne enligt Carrington (2010) signalerar att ett företags redovisning följer de normer och etiska koder som finns i samhället. Även att om redovisningen inte följer dessa normer och etiska koder som finns för den finansiella redovisningen, har revisorn en möjlighet att påverka redovisningen så att den upprättas i enlighet med normer och etiska koder. (Carrington, 2010) Detta gör att revisorn kan anses vara den som skapar en viss komfort genom att förbättra, medla och påverka hur den finansiella informationen framställs i företaget (Pentland, 1993). Det är genom detta som

Power (2003) anser att legitimiteten för ett företag och för en revisor uppstår och anpassas gemensamt.

3.4 Intressentteori

Sättet att se på intressenterna introducerades redan på 1930-talet. En organisation utgörs av flera samordnade aktiviteter mellan två eller flera intressenter, där alla på något sätt har ett intresse i företaget. Företagets ansvar mot aktieägarna och ledningens önskan att uppfylla ägarnas behov är ett ämne som diskuterats i studier långt tillbaka (Freeman & Reed, 1983). Intressentteorin poängterar dock att företag är beroende och har ett ansvar gentemot fler intressenter, vilket indikerar på att aktieägarna inte är den enda betydelsefulla intressenten (Freeman & Reed, 1983).

Företagets intressenter kan exempelvis utgöras av ägare, kreditgivare, leverantörer, anställda, konkurrenter och företagsledning. Enligt intressentteorin föreligger det ett beroendeförhållande mellan företaget och dess intressenter, därmed blir företagets mål att tillgodose intressenterna önskemål (Bruzelius & Skärvad, 2011). Enligt Bruzelius och Skärvad (2011) kan intressenternas krav uttrycka sig i form av att kreditgivare eller ägare kräver att den finansiella informationen ska revideras, vilket indikerar på nytta med revision.

Legitimitetsteorin och intressentteorin kan kopplas samman på många sätt, då båda handlar om relationen mellan organisationen och dess omgivning. Det föreligger även här ett ömsesidigt oberoende mellan organisationen och det samhälle som företaget är verksamt inom, därmed är det viktigt att arbeta med att upprätthålla en god etik och moral för att kunna överleva i branschen. Slutligen bygger båda teorierna på att trovärdighet är viktigt och att ta ansvar för sina handlingar. (Deegan & Unerman, 2011)

Utifrån detta anser Gray, Kouhy och Lavers (1995) att det är fel att behandla dessa två teorier som två helt skilda teorier och säger (Gray, Kouhy, & Lavers, 1995, s. 52);

”It seems to us that the essential problem in the literature arises from treating each as competing theories of reporting behaviour, when ”stakeholder theory” and ”legitimacy theory” are better seen as two (overlapping) perspectives of the issue which are set within a framework of assumptions about “political economy”.”

Intressentteorin kan ses utifrån två perspektiv, både ett etiskt och ett styrperspektiv. Det etiska perspektivet menar på att organisationer har ett socialt ansvar och ska ta hänsyn till alla intressenter medan styrperspektivet åsyftar att organisationer måste hantera relationer till sina

intressenter för att överleva på lång sikt. (Deegan & Unerman, 2011) De båda perspektiven innefattar att en intressebalans ska föreligga. Dock skiljer sig omfattningen av det sociala ansvaret, att respektera alla sina intressenter och arbeta för att dessa blir försedda med nödvändig och berättigad information, åt. (Donaldson & Preston, 1995) Därmed ger revisorns arbete ett stort värde för företagets intressenter, då intressenterna kan känna sig trygga med den information som årsredovisningen och företagets finansiella data ger dem. Detta då den kan anses vara tillförlitlig och trovärdig efter att en revisor arbetat och granskat informationen.

3.5 Institutionell teori

Institutionell teori är en del av de teoretiska perspektiven som syftar till att beskriva hur organisationer påverkar och påverkas av samhället som det verkar inom. Teorin förklarar varför organisationer inom särskilda företagsområden tenderar att likna varandra. (Deegan & Unerman, 2011)

I starten av ett företags livscykel är strävan efter mångfald i tillvägagångssätt och form av stor betydelse för de flesta organisationer. DiMaggio & Powell (1983) förklarar hur företagen efterhand som de etablerats ökar sin strävan mot en homogenisering, med hjälp av institutionell teori. Organisationer med likartade kvalifikationer homogeniseras på grund av utvecklingar i sin omvärld, många gånger agerar företag utifrån samhällets och övriga intressenters förväntningar på vad som anses vara normalt. Skulle det förekomma avvikelser kan det uppstå svårigheter för företag när de tvingas vinna tillbaka legitimiteten. (Deegan & Unerman, 2011) Meyer och Rowan (1977) menar att de företag som inte utvecklas enligt intressenternas förväntningar framstår som avvikande, respektlösa och ej legitima. Oliver (1997) menar att om organisationerna anpassar sig efter samhällets förväntningar kommer det att bidra till organisatorisk framgång, överlevnad och därmed kommer de belönas med ökad legitimitet och resurser.

De förväntningar och krav som finns i samhället driver organisationer till att bli mer och mer lika varandra, processen som bäst sammanfattar denna homogenisering är isomorfism (DiMaggio & Powell, 1983). Isomorfa processer kan beskrivas utifrån tre perspektiv; tvingande- normativ och mimetisk isomorfism (Deegan & Unerman, 2011). Isomorfism innehar en central roll när det handlar om upplysningsbenägenheten, gällande risker och osäkerhetsmoment. Tvingande isomorfism innebär att organisationer ändrar sin institutionella praxis med hänsyn till intressenter och samhället i stort. Ofta tvingas företag anpassa sig efter

förändringar i enlighet med politiska regleringar, vilket influerar sättet att lämna upplysningar (DiMaggio & Powell, 1983).

Normativ isomorfism betyder att företag anpassar sig efter påtryckningar från normer och värderingar. Olika professioner i samhället har angett vilka principer som ska kontrollera att företagen är verksamma och agerar på ett korrekt sätt, därför anser DiMaggio och Powell (1983) att normativ isomorfism härstammar därifrån. Revisionsbyråer är en aktör som påverkar företagets finansiella rapportering. Revisorernas höga utbildning har fått större påverkan på samhället, vilket indikerar att utbildning påverkar företagens sätt att agera utifrån ett bestämt sätt och liknar därmed varandra (DiMaggio & Powell, 1983).

Det sista perspektivet, mimetisk isomorfism, innebär att organisationer försöker efterlikna metoder som andra företag uppfattar som framgångsrika (DiMaggio & Powell, 1983). Företag behöver inte söka efter egna lösningar på problem som uppstår utan imiterar istället de mer framgångsrika företagen (Eriksson-Zetterquist, 2009). Homogeniseringen som isomorfismen innebär, förenklar sannolikt arbetet för banktjänstemannen och representanten på Skatteverket, då företag som använder sig av revisor erhåller en revisionsberättelse. Denna är standardiserad och följer den mall som finns upprättad för revisorn att följa, därmed kan förekomsten av att det finns en revisionsberättelse upplevas som en ”grön” signal för representanterna på bankerna och Skatteverket (Öhman, Häckner, Jansson, & Tschudi, 2006).

3.6 Faktorer som påverkar nyttan med revision

3.6.1 Introduktion

Nedan presenteras de fem områdena som är utgångspunkten för studien; *försäkring*, *försäkrans*, *förbättring*, *komfort* och *legitimitet*. I varje område introduceras ett antal olika faktorer som kan anses påverka banktjänstmännen och representanterna för Skatteverkets upplevda nytta med att företag revideras av revisorer. Dessa faktorer är hypotetiska och grundar sig framförallt på litteratur och tidigare studier.

3.6.2 Försäkring

Begreppet försäkring är en faktor som kan antas utgöra en form av säkerhet för den enskilda individen i samband med revision (Carrington, 2010). Revision som försäkring ser revisorns roll som en form av ett försäkringsbolag, där syftet istället är att försäkra sig själva om att redovisningen uppnår en viss standard. Carrington (2010) menar att om ett företag låter sig

revideras överförs risken från företagsledningen till revisorn, vilket innebär att en oberoende part granskat den finansiella informationen. De individuella företagsrådgivarna kan antas känna ett personligt ansvar för att företaget som genomgår en kreditbedömningsprocess uppvisar en rättvisande bild. Skulle problem uppstå i samband med företagets återbetalning påverkas den personliga individen med stor sannolikhet negativt. Genom att den finansiella informationen genomgår en oberoende granskning kan riskerna antas minska, oavsett om det rör den enskilde individen eller intressenternas perspektiv. Dock har intressenterna som nyttjar den reviderade informationen möjlighet till ersättning inte bara från företagets ledning och styrelse, utan också från revisorn om felaktigheter påträffas i redovisningen, vilket kan anses vara en fördel vid beslutsfattande (Carrington, 2010). Att minska risker och försöka finna den största nyttan till den lägsta risken är något som Eklund (2010) menar på att det ekonomiska angreppssättet förutsätter att människan gör. Det ekonomiska angreppssättet utgår nämligen från att människor agerar rationellt (Eklund, 2010). Detta gör att det kan antas att intressenterna till företaget kan finna en nytta i att företaget i fråga använder sig av revision.

Svanström (2008) diskuterar ett företags benägenhet att efterfråga revision och hur det är kopplat till den nytta företaget upplever med revision. Svanström (2008) menar att nyttan med revision påverkar efterfrågan, vilket gör att en hög efterfrågan kan antas vara ett tecken på en hög grad av upplevd nytta. Utifrån antagandet, om att en tjänsteman på banken är mer personligt ansvarig för de beslut som denne fattar medan en representant på Skatteverket har en större möjlighet att gå in och ändra tidigare beslut som tagits, dras slutsatsen att representanten på Skatteverket sannolikt inte finner försäkring som en lika stor upplevd nytta med revision som banktjänstemannen antas göra (Menon & Williams, 1994; Almgren & Leidhammar, 2012).

Hypotes 1: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är försäkring.

3.6.3 Försäkran

Försäkran för intressenterna, i studiens fall banktjänstemännen och representanterna för Skatteverket, innebär att parterna har en strävan mot att kunna försäkra sig, det vill säga känna en trygghet med att verksamheten sköts effektivt (Carrington, 2010). Vidare anser Carrington (2010) att även om stämningar av revisorn är relativt ovanliga i Sverige skapar försäkran ändå en viktig utgångspunkt gällande nyttan med revision. Menon och Williams (1994) menar att

försäkran som nyttoaspekt skapar tillförlitlighet åt ett företags redovisningsprinciper. Wallace (2004) påtalar att revision väljs vanligtvis framför en försäkring hos ett försäkringsbolag, eftersom nyttan med revision bedöms vara högre än nyttan med försäkring. Orsaken till detta är bland annat traditionen med att anlita en revisor samt den juridiska kunskapen som revisorer och revisionsbyråer många gånger besitter. I agentteorin utgår behovet av revision från de problem som uppstår mellan agenten och principalen i samband med att kontrakt upprättas, svårigheten att formulera ett optimalt kontrakt för båda parter. Båda parterna kan förväntas vara vinstmaximerande individer, vilket gör att det är svårt att försäkra sig om att den andra parten håller sig till det slutna avtalet (Deegan & Unerman, 2011). Carrington (2010) menar att behovet av revision beskrivs i agentteorin som en försäkran av uttalanden från företagsledningen i den finansiella informationen. Om en verksamhet separeras från ägaren uppstår brister i övervakningen av verksamheten, vilket speglas i fenomenet informationsasymmetri (Carrington, 2010).

Carrington (2010) finner att revisionen kan utgöra en stor nytta genom att fungera som en försäkran för ägarna. I de fall ägarna inte har möjlighet att utöva direkt kontroll över verksamheten blir revisorn en form av ersättare för ägarna (Carrington, 2010). Thorell och Norberg (2005) diskuterar den säkerhet som revisionen ger företagets intressenter, vilket i sin tur kan ses som en fördel för företaget. Enligt Funered (1994) och Holm och Norberg (2005) är banktjänstemannens primära syfte med kreditbedömningsprocessen att bedöma kundens återbetalningsförmåga samt värdera kreditrisken, vilket kan antas öka banktjänstemannens upplevda nytta med försäkran om att företaget sköts effektivt. Representanterna från Skatteverket kan antas vara mer intresserade av företagets finansiella data samt att denna redovisas på ett korrekt sätt. Därmed kan det anses att banktjänstemännen är intresserade i större utsträckning än representanterna för Skatteverket av försäkran för ägarna och därmed att företaget sköts effektivt.

Hypotes 2: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är försäkran.

3.6.4 Förbättring

Den nytta som intressenterna kan uppleva av revision utifrån det som kan anses underlätta deras arbete, kan bero på flera ”förbättringsfaktorer”; uppdaterade, rådfråga, helhetsbild och samarbete. Det som kan anses vara en stor nytta för banktjänstemannen och representanten från Skatteverket med att företagen använder sig av revisor, är att de inte behöver hålla sig

uppdaterade om vad som händer och sker i de olika branscherna. Detta i och med att revisorer följer standarder som fordrar att de är uppdaterade inom den bransch de verkar (PWC, 2013). De behöver alltid sträva efter att ha kunskap inom flera olika områden, men deras kunskap behöver inte gå så djupt om det finns en mellanhand i form av en revisor som de kan få reda på betydelsefull information av. Här kommer även möjligheten att *rådfråga* en revisor in, det kan vara till stor nytta för banktjänstemannen och representanten från Skatteverket att kunna tillfråga en revisor om hur det faktiskt går för företaget, om det finns eventuella problem som måste uppdagas eller om en konkurs närmar sig. Detta kan anses vara en form av informationsekonomi och som därmed kommer påverka det beslut som sedan ska fattas (Eisenhardt, 1989). Allt detta är viktigt för banktjänstemannen och representanten från Skatteverket för att kunna skapa sig en *helhetsbild* av företaget, som till så stor utsträckning som möjligt överensstämmer med verkligheten. Duréndez Gómez-Guillamón (2003) menar på att banktjänstemän generellt anser att granskad information har en stor betydelse och inger ett företroende vid kreditgivningsbeslut. Även ett gott *samarbete* mellan revisorn och banktjänstemannen och representanten på Skatteverket, kan vara till stor nytta för dessa intressenter. För Skatteverket kan detta samarbete i form av att de får kvalitetsriktiga uppgifter från revisorerna underlätta hanteringen av deklARATIONER, vilket leder till en tydlig samhällsnytta för alla parter (FAR, 2013). För banktjänstemannen kan detta exemplifieras med nyttan av att kunna kontakta en oberoende person, revisorn, om något skulle vara oklart i exempelvis årsredovisningen. I de företag där revisor inte används blir intressenten tvungen att kontakta verkställande direktören för företaget och informationen kan då till viss del bli jävig.

Att ett företag använder sig av revisor kan anses tyda på att de arbetar för att alla intressenter ska bli försedda med nödvändig och berättigad information som enligt Donaldson & Preston (1995) tyder på ett gott socialt ansvar. Det sociala ansvaret som går under det etiska perspektivet av intressentteorin försöks därmed uppfyllas. Om antagandet att samarbetet och kommunikationen förbättras med revisor stämmer, kan även styrperspektivet anses vara något som företaget arbetar efter. Detta är frågor som Deegan & Unerman (2011) anser vara viktiga för att företaget ska överleva på lång sikt.

Enligt Knechel et al., (2008) är minimering av intressekonflikter mellan ledning och kreditgivare samt en ökad legitimitet exempel på interna nyttor som revisionen bidrar med. Tjänstemannen från banken finner troligtvis en stor upplevd nytta med alla de faktorer som förbättrar och underlättar deras arbete. Utifrån att inte behöva vara uppdaterad inom olika

branscher i lika stor utsträckning, ha möjlighet att rådfråga en oberoende part, kunna skapa sig en helhetsbild som i stor utsträckning överensstämmer med verkligheten samt att ha möjlighet att kunna utveckla ett samarbete med någon som har mer och djupgående kunskap om företaget, leder till att det kan antas vara banktjänstemannen som har störst nytta av att företaget använder sig av revisor. Utifrån ovanstående argument kan det antas att tjänstemannen på banken finner en större upplevd nytta med olika förbättringsfaktorer än representanten på Skatteverket. Detta till stor del eftersom Skatteverket inte har en lika nära relation med företaget som banken.

Hypotes 3: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är förbättring.

3.6.5 Komfort

Det finns faktorer som kan anses baseras på kombinationer av flera av de ovanstående faktorerna, främst försäkring och legitimitet, men också förbättring. Den första faktorn kan anses vara *komfort*, alltså den trygghet som revisionen enligt Carrington och Catasús (2007) innebär för en investerare. Även Pentland (1993) använder begreppet komfort och han menar på att ett av revisionens syften är att omvandla de finansiella rapporterna till redogörelser som intressenterna ska uppleva som lättillgängliga. Komforten kan således passa under både området försäkring och legitimitet. Pentland (1993) påtalar även hur revisionen har ett underlättande syfte, i och med den lättillgänglighet som omvandlingen av de finansiella rapporterna innebär, därmed skulle den även kunna falla in under förbättring. Utifrån detta kan faktorn komfort knytas till intressentteorin, då revisionen utifrån synvinkeln komfort syftar till att förbättra och underlätta för företagets intressenter.

En annan faktor som kan anses vara lämplig under både försäkring och legitimitet är *kvalitetssäkring*, detta kan troligtvis vara en nyttofaktor för banken vid utlåning och för Skatteverket när de ska granska företagens deklARATIONER. Om revisionen kan verka som kvalitetssäkrande gör det att räkenskaperna innehåller kvalitet och kan på så vis ses som en försäkran om att verkligheten överensstämmer med de tryckta siffrorna (PWC, 2013; GrantThornton, 2013; KPMG, 2013). Revisionen används utav banktjänstemannen både som en försäkran om att den informationen som redovisningen ger är korrekt och som ett underlag till att bedöma företagets återbetalningsförmåga (Duréndez Gómez-Guillamón, 2003). Att banktjänstemannen är intresserad av att redovisningen är korrekt presenterad, handlar om att denne vill minimera kreditrisken (Smith, 2010). Detta bidrar troligtvis även till en ökad

legitimitet för företaget samtidigt som det underlättar för intressenterna att skapa sig en tillförlitlig helhetsbild utav företaget. Nyttan utifrån kvalitetssäkring kan på så vis kopplas samman med både legitimitetsteorin och intressentteorin. Detta då den till stor utsträckning syftar till att skapa en bild av företaget som intressenterna anses vara god och tillförlitlig, eftersom företagens finansiella information är kvalitetssäkrad av en revisor.

En tredje faktor som bör innebära en nytta för intressenterna är *den oberoende granskningen* som gör att intressenterna till företaget kan lita på det som presenteras i den finansiella informationen (Tärnell, 2013). Detta gör att intressenterna kan se den oberoende granskningen som en polisiär genomgång av företagens räkenskaper. Därmed kan denna faktor anses som en försäkring för banktjänstemännen och representanterna för Skatteverket, men samtidigt kan det även underlätta arbetet för dessa då de kan ta kontakt med en oberoende person och på så vis få tillgång till information som kan anses vara förtrolig. Utifrån detta kan nyttofaktorn, den oberoende granskningen, ses som något som kan förbättra företagens legitimitet och underlätta för dess intressenter, vilket gör att den faller in under legitimitetsteorin och intressentteorin.

Knechel et al., (2008) anser att företag som har behov av en större mängd finansiering värdesätter revisionens kvalitetssäkring högt. Vanligtvis vänder sig företaget som är i finansieringsbehov till banken för att ansöka om kapital (Mankiw, 2010; Smith, 2010). Därmed är det viktigt för företaget att banktjänstemannen finner dem tillförlitliga. En tjänsteman från banken kan antas uppleva en stor nytta med att företagens finansiella information har genomgått en oberoende granskning och därmed kan de anta att materialet är kvalitetssäkrat och tillförlitligt (Duréndez Gómez-Guillamón, 2003). Inför en eventuell utlåning av kapital till ett företag genomför banken alltid kostsamma utvärderingar av företaget som har ett finansieringsbehov, detta för att minska riskerna (Macey, 1994). Även redovisningsinformation inhämtas inför ett kreditbeslut och banktjänstemannen inhämtar både offentlig och intern redovisningsinformation och anses vara ett viktigt underlag vid kreditbeslut (Svensson, 2000). Då redovisningsmaterialet är kvalitetssäkrat krävs det troligtvis inte en lika omfattande granskning från bankernas sida, som om företagsledningen utformat de finansiella uppgifterna som i de fall där en revisor inte anlitas. Detta bidrar till en viss form av trygghet som därmed kan förenkla banktjänstemannens arbete och sänka dennes omkostnader (Macey, 1994). Då ett av syftena med kreditbedömningsprocessen enligt Funered (1994) är att bedöma företagens återbetalningsförmåga, kan det anses viktigt för banktjänstemannen att finna trygghet i att den information som han bygger bedömningen på

är tillförlitlig. Representanter från Skatteverket kan också antas uppleva nytta med revision utifrån ovan nämnda nyttofaktorer. Dock kan det antas att Skatteverket inte i lika stor utsträckning som bankerna är i behov av den säkerhet och trygghet som komfort, kvalitetssäkring och den oberoende granskningen ger. Enligt Almgren och Leidhammar (2012) har Skatteverket möjlighet till omprövning, vilket innebär att de kan ompröva tidigare gjorda beslut under hela taxeringsåret och ett år efter detta beslut. Omprövningen sker om de bedömer att det gamla beslutet är felaktigt, Skatteverket rättar då till detta så att slutresultatet blir korrekt, enligt dem. Skatteverket har även möjlighet att göra en så kallad eftertaxering, som innebär att de kan vänta upp till efter taxeringsåret och ett år till när det rör sig om en oriktig uppgift. Den oriktiga uppgiften kan vara i form av att den skatteskyldiga har ljugit eller förtigt i sin deklaration eller att den skatteskyldige glömt att lämna in sina finansiella uppgifter i tid. (Almgren & Leidhammar, 2012) Denna möjlighet att ompröva sina kreditbeslut har inte banktjänstmannen när han bekräftar företagets krediter, vilket leder till följande hypoteser;

Hypotes 4: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter från Skatteverket att nyttan med revision är komfort.

3.6.6 Legitimitet

Revisorns funktion har sin utgångspunkt i agentteorin, detta eftersom revisorn har möjlighet att kontrollera företagets redovisning och därmed jämna ut informationsasymmetrin som kan uppstå mellan ägarna och ledningen inom företaget (Öhman, 2006).

Ytterligare en nyttovariabel av revision är dess legitimitet, vilket innebär att revisionen skapar ett godkännande för företagets finansiella rapporter samt de redovisningsprinciper som organisationen använder. Revisorns acceptans av valet av redovisningsprincip skapar inte bara trovärdighet åt den enskilda principen utan också åt företaget. (Carrington, 2010; Tärnell, 2013). Enligt Hayes, Dassen, Schilder och Wallage (2005) tillför revision legitimitet och trovärdighet till det företag som anlitar en revisor, vilket speglar den bidragande nyttan som revisionen medför.

Legitimitet handlar främst om att agera i enlighet med normer och etiska koder i samhället (Carrington, 2010). Om redovisningen är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler kan företaget sända ut denna signal och därmed skapa legitimitet, vilket återspeglas i

legitimitetsteorin. Teorin förklarar hur organisationer och företag arbetar för att skapa, bevara och återfå legitimitet. (Deegan & Unerman, 2011)

Inom institutionell teori är legitimitet ett dominerande begrepp, vilket tyder på att revision i stor utsträckning baseras på regler, rekommendationer samt riktlinjer (Meyer & Rowan, 1977). Vidare anser Oliver (1997) att organisationer som strävar efter att anpassa sig till samhällets krav kommer att skapa långsiktig överlevnad och därmed premieras med en ökad legitimitet. Vid de kreditbedömningar som en banktjänsteman genomför inför ett kreditbeslut görs utöver den ekonomiska analysen av företaget en bedömning av företagets betalningsmoral (Funerud, 1994). Att som företag upprätthålla en god betalningsmoral gentemot sin kreditgivare tyder på att företaget eftersträvar att anses legitimt.

Under legitimitetsområdet finns det ytterligare två nyttofaktorer som kan påverka begreppet legitimitet; trovärdighet och förtroende. Trovärdigheten hos revisorn utgör en central faktor för respektive intressent och kompetensen som revisorn besitter blir därmed viktig för att skapa förtroende (GrantThornton, 2013). Revisorernas trovärdighet har varit ifrågasatt och viktiga redovisningsmässiga förändringar har vidtagits för att ta itu med problemet, en följd av detta är förordningen Sarbanes-Oxley Act (Guiral, Rodger, Ruiz, & Gonzalo, 2010).

Den roll som revisorn besitter är viktig och därmed även dess trovärdighet. Bankerna och Skatteverket ställer krav på företag, således även krav på den agerande revisorn. Revisorns kunskap och deras tillgång till information utanför ramarna gör att intressenterna förväntar sig en varning i ett tidigt skede om det finns risk för eventuella misslyckanden inom företaget. (Guiral et al., 2010)

Representanter från Skatteverket kan antas uppleva en stor nytta av revisionens legitimitetsfaktor. Många beslut som Skatteverket fattar har sin utgångspunkt i vilken inställning som representanterna för Skatteverket har till företagen. På Skatteverkets blankett, Skattemässiga justeringar-inkomstdeklaration 2, INK2S, (Skatteverket, 2013) markerar respektive företag en ruta som innebär att årsredovisningen har varit föremål för revision. Genom att fylla i rutan torde företagets siffror ses som mer legitima och det skapas en positiv bild av företaget som signalerar att de efterlever befintliga lagar och normer inom sitt verksamhetsområde. Rutan på blanketten utgör ett underlag för Skatteverkets beslutsprocess, vilket gör att rutan skulle kunna ha påverkan på vilka som blir granskade. Tidigt i processen

med att slopa krav på revisor i små och medelstora företag diskuterades det i debattartiklar (Precht, 2008) om Skatteverket kunde genomföra besök i företagen som inte valt revisor och detta utan förvarning. Besöken innebar att Skatteverket skulle få ökade kontrollmöjligheter och därmed säkerställa att företagen skötte den löpande verksamheten på ett korrekt sätt (SOU, 2008:32). Flera debattartiklar skrevs med ett budskap som innebar att företagen skulle behålla sin revisor som ett led i att undvika Skatteverket i större utsträckning. Skatteverket fick inte denna befogenhet, dock fick Skatteverket igenom förslaget som innebär att företag tvingas uppge information i sin skattedeklaration om en uppdragsgivare hjälpt till med årsbokslutet eller om en revisor granskat årsredovisningen (SOU, 2008:32; Precht, 2008). Vilket därmed kan antas påverka om företaget kommer utsättas för skatterevisjonen eller ej (Skatteverket, 2013; SOU, 2008:32).

Enligt Öhman et al., (2006) verkar revisorerna vara mer bekymrade över sin egen situation än de parter de är avsedda att skydda. Göra saker rätt anses vara viktigare än att göra rätt saker, vilket banktjänstemannen och representanten för Skatteverket torde uppleva och känna av. Till följd av revisorernas tillvägagångssätt som beskrivs i studien av Öhman et al., (2006), att enbart följa regelverket och inte se utanför ramen när de utför sin granskning kan antas vara en nackdel för banktjänstemannen och representanten för Skatteverket. Bedömningen om huruvida företaget kan anses vara legitimt kan på såvis skapa svårigheter. Ofta äger ett personligt möte rum mellan banktjänstemannen och företagsledningen, vilket skapar en möjlighet för företaget att påvisa en legitim roll på annat sätt än genom att ta del av finansiell information som är reviderad. Ovanstående diskussion kring Skatteverkets beslutsprocess gör att det kan antas att representanter från Skatteverket finner en större upplevd nytta med legitimitet än banktjänstemännen. Skatteverket har sällan någon personlig kontakt med företagsledningen, vilket kan orsaka svårigheter i de fall där företaget inte valt att anlita en revisor för granskning av företagets finansiella information. Skatteverkets bedömning görs då till största del med hänsyn till rutan på deklarationsblanketten som markerar om företagets årsredovisningen har varit föremål för revision eller inte.

Hypotes 5: Representanter för Skatteverket upplever i större utsträckning än banktjänstemän att nyttan med revision är legitimitet.

3.7 Sammanställning av hypoteser

Hypotes 1: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är försäkring.

Hypotes 2: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är försäkran.

Hypotes 3: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är förbättring.

Hypotes 4: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter från Skatteverket att nyttan med revision är komfort.

Hypotes 5: Representanter för Skatteverket upplever i större utsträckning än banktjänstemän att nyttan med revision är legitimitet.

4. Empirisk metod

Kapitel fyra beskriver den empiriska metoden. Nedan återges tillvägagångssättet vid studiens kvantitativa genomförande. Därefter presenteras litteratursökning, datainsamlingsmetod och urval, operationalisering samt analysmetod.

4.1 Litteratursökning

Insamlingen av material till vår studie har genomförts genom sökningar i olika elektroniska databaser. Databaser inom Högskolan Kristianstad och Lunds Universitet har använts för att få tillgång till litteratur samt publicerade vetenskapliga artiklar. Studiens problemformulering har varit utgångspunkt under sökandet av relevanta artiklar, vilket stärker tillförlitligheten samt trovärdigheten för studiens referensram. Litteraturen som valts har haft fokus på ett antal olika författare, vilket speglar objektiviteten i uppsatsen. Vidare har det i studien använts kommentarer och uttalanden presenterade i tidningen Balans samt revisionsbyråernas, KPMG, PWC, Ernst & Young och Grant Thornton, uttalanden om nyttan med revision. Denna information är normativ, eftersom den fokuserar på hur revision bör vara med hänsyn till de riktlinjer som finns (Denscombe, 2009). Informationen kan även anses subjektiv, eftersom de ovanstående revisionsbyråerna vill förmedla dessa positiva faktorer med revision, då de eftersträvar att sälja sina tjänster. Detta bör beaktas under studien eftersom informationen därmed inte enbart är forskningsbaserad, dock anses det att informationen är viktigt utifrån studiens utfallsvinkel. Sökord som använts för att hitta relevanta artiklar för studiens utgångspunkt är bland annat; audit profession, loan officers perceptions, the role of auditing, usefulness of audit report och statutory audit.

4.2 Datainsamlingsmetod och urval

Studien ämnar förklara banktjänstemännen och representanterna för Skatteverkets upplevda nytta med att företag revideras av revisorer. Datainsamlingen har utförts genom en webbaserad enkätundersökning bland anställda på Skatteverket i Kristianstad och samtliga bankkontor i Kristianstad, Nordea, Handelsbanken, Sparbanken 1826, Länsförsäkringar, SEB och Danske Bank. Även Handelsbanken i Åhus och Lund har blivit tilldelad enkäten och likaså Sparbanken i Katrineholm. Enkäten har riktats till samtliga som arbetar med företagsfrågor på Skatteverket i Kristianstad och på dessa utvalda bankkontor. Genom att använda sig av en webbaserad enkätundersökning har ett större antal respondenter deltagit i

undersökningen (Körner & Wahlgren, 2009). Detta kan bero på att de har upplevt denna metod som mindre tidskrävande än om personliga besök hos respektive respondent gjorts, för att få enkäten besvarad. Genom att samla in data på detta vis bygger studien på primärdata. Primärdata innebär att den fundamentala data som samlas in är data som är tänkt att användas till det ändamål som nu ska undersökas (Saunders et al., 2009). Datainsamlingen är därmed kvantitativ och insamlingen av information har bearbetats i datorprogrammet SPSS, för att med hjälp av statistiska metoder analysera datamaterialet (Pallant, 2010).

Då vi inte har tillräckligt med information om den population som ska undersökas, representanterna på Skatteverket och bankerna som arbetar med företag, och eftersom det är svårt att komma i kontakt med dessa, så är ett sannolikhetsurval inte möjligt att genomföra under angiven tidsperiod (Denscombe, 2009). Studien grundar sig istället på ett icke sannolikhetsurval där respondenterna väljs ut från dessa arbetsplatser utifrån vilka arbetsuppgifter de innehar. De som kommer väljas ut är personer som arbetar med företag och företagsfrågor, eftersom det är deras upplevda nytta med revision som önskas att finna. Urvalsramen som använts är kontaktinformation som finns på Skatteverkets respektive bankernas hemsidor där de anställdas mailadresser funnits, som kan anses vara uppdaterade (Stanton & Rogelberg, 2001). Även personliga kontakter har använts för att skicka ut till de önskade respondenterna. Denna urvalsram kan därmed anses vara relevant, fullständig, exakt och aktuell. *Relevant*, då den berör den målgrupp som önskas undersökas. *Fullständig*, då den innehåller de uppgifter som behövs, respondenternas mailadresser. *Exakt*, eftersom det urval som saknar relevans inte finns med. *Aktuell*, då respondenternas information hämtas utifrån uppdaterad data. (Denscombe, 2009) För att nå förhoppningen om minst trettio respondenter per urvalspopulation kommer både Skatteverket i Kristianstad att kontaktas samt kommer även de bankkontor utanför Kristianstad där personliga kontakter finns, tillfrågas. Detta för att försöka få studien att uppnå statistisk relevans och tillförlitlighet (Denscombe, 2009; Djurfeldt, Larsson, & Stjärnhagen, 2010).

4.3 Operationalisering

Operationalisering innebär studiet att arbeta med att tolka abstrakta begrepp som inte är mätbara till något som blir mer konkret och som därmed kan mätas (Saunders et al., 2009). Begrepp som är abstrakta har många gånger olika innebörd för olika personer, vilket gör att begreppen bör operationaliseras så att det som anses vara centralt för studien analyseras. Körner och Wahlgren (2008) anser att det viktigt att analysera orsak och verkan. Vid orsakssamband som är ensidiga finns det en oberoende variabel som påverkar den beroende

(Körner & Wahlgren, 2009). Ejlertsson (2005) betonar vikten med att bryta ned den centrala forskningsfrågan till mindre beståndsdelar för att säkerställa att hela området täcks in samt för att finna den huvudsakliga kärnan. Studien består av fem stycken hypoteser som var och en innehåller en beroende variabel och en oberoende variabel. Syftet med hypotesprövningen är att testa om det föreligger ett positivt eller negativt samband mellan den beroende och den oberoende variabeln. Nedan presenteras en beskrivning av enkätens utformning samt studiens variabler. Även de fem hypoteserna som är utgångspunkten för studien och de påståenden som ämnas användas för att finna den upplevda nyttan med revision kommer att beskrivas.

4.3.1 Enkätens utformning

Enkätundersökningen har för avsikt att ligga till grund för den datainsamling som försöker finna vilka, vilket eller om ingen nyttovariabel ger en upplevd nytta för banktjänstemän och representanter från Skatteverket. Webbenkäten är utformad med hjälp av Googles formulärapplikation. Enkäterna har byggts upp av ett antal påståenden där respondenterna på en sjukskalig skala ska fylla i om de ”Instämmer inte alls” eller ”Instämmer helt” med respektive påstående. Den använda svarsskalan benämns i litteraturen som en ordinalskala (Ejlertsson, 2005). Påståendena är uppbyggda utifrån det syfte som studien har och utifrån de hypoteser som utvecklats, detta för att antalet påståenden inte ska bli för många och för att resultatet ska bli relevant utifrån vad som undersöks. Att begränsa antalet påståenden gör att risken att respondenterna inte svarar alls eller svarar slarvigt minskas. I enkäten har påståendena även utformats på ett sådant sätt att de är likartade, korta, har ett enkelt språk och att det kommer en fråga i sänder. Allt detta för att undvika att enkäten uppfattas som komplicerad. Om respondenten uppfattar enkäten och dess påståenden som komplicerade kan det resultera i att respondenten utelämnar svar på vissa påståenden, vilket ger ett partiellt bortfall som gör resultaten av undersökningen mindre tillförlitliga. (Körner & Wahlgren, 2009)

Att använda sig av en enkätundersökning lämpar sig väl till denna studie, då det går att använda sig av standardiserade påståenden till samtliga respondenter. Detta underlättar den analys och de jämförelser som ska genomföras med förhoppning om att finna samband och kunna bygga modeller av resultatet. Enkätundersökningen ger även fördelar såsom att respondenten inte blir påverkad av en intervjuperson, utan respondenten kan helt själv och anonymt fylla i precis sina åsikter. Dock finns det ingen möjlighet för respondenten att få en fråga förklarad, vilket gör att svaren kommer grunda sig utifrån hur respondenten uppfattat frågan eller påståendet. Tidsaspekten är en positiv del i att använda sig av enkätundersökningar. Då studien undersöks på tjänstemän inom banksektorn och Skatteverket

så är detta en stor fördel, eftersom dessa personer vanligtvis har ett mycket tight schema. Förhoppningen är därmed att genom att dessa får tillgång till denna enkät via mail, kan personen i fråga fylla i den när denne önskar. (Saunders et al., 2009) En vecka efter det första utskicket skickades en påminnelse ut till banktjänstemännen och representanterna från Skatteverket som fortfarande inte besvarat enkäten. Detta som ett led i att försöka öka svarsfrekvensen.

4.3.2 Kontrollvariabler

Inom samhällsvetenskaperna är det svårt att finna samband som är fullständiga och som därmed utesluter ytterligare förklaringar. Inom forskningen rör det sig ofta om svåra orsaksförhållanden där flera variabler påverkar resultatet. För att ta reda på bakomliggande orsaker till en händelse, kan undersökningen av en beroende variabel genomföras med hänsyn till två eller eventuellt flera orsaksvariabler. Genom att införa kontrollvariabler kan det undersökas vilka andra faktorer utöver de oberoende variablerna som kan förklara variationen i den beroende variabeln. (Djurfeldt et al., 2010)

För att bilda sig en uppfattning om respondenten inleds enkäten med fyra bakgrundsfrågor, dessa är avsedda att vara kontrollvariabler. Variablerna gör det möjligt att se skillnader i respondenternas svar. Dessa variabler har identifierats som relevanta att använda i enkätundersökningen för att kunna presentera skillnader och kunna ta hänsyn till dem vid analysen av resultaten (Ejlertsson, 2005). Enligt Djurfeldt et al., (2010) möjliggörs även avslöjanden av skensamband, vilket speglar det samband som uppstår på grund av tillfälligheter. Nyttan med revision är en beroende variabel, medan kön, ålder, erfarenhet i nuvarande yrkesroll och antalet anställda på kontoret är kontrollvariabler.

Gold, Hunton och Goma (2009) diskuterar hur revisorernas uppfattning inom olika områden kan påverkas av kön, kvinnor behandlar informationen mer grundläggande än män och är i allmänhet mer riskbenägna. I en studie av Thiuvadi & Huang (2011) diskuteras det att kvinnor är mer riskmedvetna än männen i sitt agerande. Detta gör att en liknande inställning hos banktjänstemän samt representanter från Skatteverket kan antas, vilket gör det relevant för studien att kontrollera för kön. Kön är en icke-numerisk variabel och i analysen kommer kvinna definieras med 0 och man definieras med 1 (Körner & Wahlgren, 2009).

Åldern gör att våra bedömningar förändras, detta gör det relevant för studien att undersöka respondenternas ålder. Kaplan, O'Donnell och Arel (2008) menar att åldern hos respondenterna kan ha betydelse eftersom erfarenheten kan innebära att personerna har ett mer

moraliskt tankesätt än de oerfarna, vilket tyder på vikten av att kontrollera för variabeln ålder. Kontrollvariabeln ålder mäts i antal år. Kaplan et al., (2008) menar att individens erfarenhet påverkar deras uppfattning, därför kan det antas att antal år i nuvarande yrkesroll kan påverka respondenternas upplevda nytta med revision. Erfarenheten hos respondenterna mäts i antal år. Studier som behandlar revisorns roll menar att storleken på revisionsbyrån samt vilken byråtillhörighet revisorn har påverkar respondenternas uppfattning (Anderson-Gough, Grey, & Robson, 2002; Öhman, 2004). Enligt (Francis, 2011) påverkar storleken på respektive revisionsbyrå individens uppfattning, vilket gör att antalet anställda på respektive kontor som kontrollvariabel kan antas påverka den upplevda nyttan med revision. Storleken på kontoret mäts i antal anställda. Dessa två kontrollvariabler, erfarenhet i nuvarande yrkesroll och antalet anställda är vad som benämns numeriska variabler (Körner & Wahlgren, 2009).

4.3.3 Beroende variabel

Studiens utgångspunkt och beroende variabel är den upplevda nyttan som banktjänstemännen samt representanter från Skatteverket upplever med att företag revideras av revisor. Den upplevda nyttan definieras utifrån ett antal nämnda variabler som antas påverka den upplevda nyttan. Variablerna som ligger till grund för studien har valts med hänsyn till tidigare forskning och teorier som antas ha högst påverkan på intressenterna till företagets, upplevda nytta med revision. I en orsaksrelation bör det finnas minst en variabel som förändras när det sker en förändring i en annan variabel (Djurfeldt et al., 2010). Nyttovariablerna som använts i studien utgår från nyttovariablerna; *försäkring, försäkran, förbättring, komfort* samt *legitimitet*. Enkäten innehåller sjutton stycken påståenden utifrån dessa områden som mäter den upplevda nyttan med revision hos banktjänstemännen och representanter från Skatteverket. Nedan i avsnitt 4.3.5 – 4.3.9 presenteras dessa påståenden mer detaljerat. Varje påstående mäts med ”Instämmer inte alls” och ”Instämmer helt” med en sjugradig skala. Att en sjugradig skala används är för att få en större spridning bland svaren. Detta gör att respondenten får möjlighet att vara mer nyanserade i sina svar (Hair, Black, Babin, & Anderson, 2010). För att ge respondenten möjlighet att vara neutrala har ett ojämnt antal alternativ använts (Körner & Wahlgren, 2009).

4.3.4 Oberoende variabel

En av enkätens inledande frågor ber respondenterna att ange vilken arbetsplats de arbetar på, därmed har finns det en möjlighet att dela in respondenterna i grupper och analysera eventuella skillnader i deras uppfattning gällande vilken nytta de finner med att företag revideras av revisorer. Den oberoende variabeln, utifrån studiens utgångspunkt och hypotesernas

framställning är huruvida respondenterna är banktjänstemän eller representanter för Skatteverket. Därmed blir den oberoende variabeln en dummyvariabel och mäts med 0 och 1, där banken är 1 och Skatteverket är 0.

4.3.5 Försäkring

Hypotes 1: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är försäkring.

Studiens första hypotes kommer att undersökas genom fyra påståenden, påstående 2, 7, 14 och 17 i enkäten (se bilaga 1 och 2). Påstående 2 lyder: "Nyttan med revision är att den fungerar som en försäkring för mig som enskild tjänsteman vid beslutsfattande.". Banktjänstemännen och representanter från Skatteverket som arbetar och har kontakt med företagen innehar i regel en kontrollerande funktion gentemot sin arbetsgivare, banken respektive Skatteverket (Menon & Williams, 1994). Vid denna kontroll som tjänstemännen utför kan revisionen upplevas som en form av extra säkerhet (Carrington, 2010). Påstående nummer två har valts med hänsyn till att den enskilda tjänstemannen kan antas önska någon form av försäkring innan beslut fattas, i studien innebär denna försäkring revision. Påstående 7 är: "Nyttan med revision är att det minskar riskerna för felaktigheter i den finansiella informationen.". Genom att den finansiella informationen blivit granskad av en revisor kan riskerna för missförstånd eller eventuella felaktigheter i företagets räkenskaper antas minska för både företagsrådgivare från bankerna och representanter från Skatteverket. Påstående sju som baserats på begreppet risk har använts eftersom det ofta diskuteras kring detta ämne i ett flertal studier, publicerade i både journaler och tidskrifter, om revisionens vara eller inte vara (Thorell & Norberg, 2005; Duréndez Gómez-Guillamón, 2003; Agélii & Engerstedt, 2010; Lennartsson, 2010). Påstående 14 lyder: "Nyttan med revision är att även revisorn kan ställas till ansvar vid eventuella fel och brister.". Detta påstående kommer att behandla revisorns ansvarstagande om eventuella felaktigheter uppstår i den finansiella informationen (Carrington, 2010). Om ett företags räkenskaper har granskats av en revisor kan det antas att både banktjänstemän och representanter från Skatteverket känner att de har ett ökat skydd. Påstående 17 är: "Nyttan med revision är att vi kan kräva ersättning från revisorn vid eventuella fel och brister.". Påståendet speglar den ökade ekonomiska säkerhet som både företagsrådgivare från bankerna och representanter från Skatteverket kan antas känna i samband med att en revisor granskat den finansiella informationen. Likt ovanstående påstående har revisorn en form av ansvar vid genomförandet av granskningen, därmed kan

denne ställas till svars vid felaktigheter och krävas på någon form av ersättning (Carrington, 2010).

4.3.6 Försäkran

Hypotes 2: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är försäkran.

Hypotes två har formulerats utifrån hur beroendevariabeln, försäkran, påverkar den oberoende variabeln, banktjänstemännen och representanterna på Skatteverket. Hypotesen önskar att mäta den upplevda nyttan med försäkran utifrån tre påståenden, påstående 6, 10 och 12 i enkäten (se bilaga 1 och 2). Påstående 6 lyder: ”Nyttan med revision är att jag får kontroll över att företaget sköts effektivt.”. Påståendet har baserats på antagande om att den enskilda tjänstemannen kan antas uppleva en garanti till att företagsledningen sköter företaget effektivt (Carrington, 2010). Arbetet för både företagsrådgivaren på banken och representanten från Skatteverket underlättas om de känner en tilltro till hur företagsledningen sköter företaget (Haw et al., 2008). Påstående 10: ”Nyttan med revision är att den försäkrar mig om att företaget förvaltar sina resurser effektivt.” har sin utgångspunkt i den försäkran som både banktjänstemän och representanter från Skatteverket önskar uppleva kring företagets förvaltning och omvandling av resurser. Thorell och Norberg (2005) menar att enskilda tjänstemän känner en säkerhet om det vet att resurserna inom företaget används och hanteras på ett effektivt sätt, vilket underlättar besluten som berör företaget. Påstående 12 är: ”Nyttan med revision är att den försäkrar mig om att informationen och de uppgifter jag får är tillförlitliga.”. Tillförlitlighet i den finansiella informationen kan antas vara viktig för enskilda tjänstemän i sitt arbete med företag (Haw et al., 2008). Den upplevda nyttan med revision kan därmed antas vara tillförlitligheten kring företagets räkenskaper.

4.3.7 Förbättring

Den hypotes som upprättats utifrån hur den beroende variabeln, påverkar den oberoende variabeln, banktjänstemännen och representanterna på Skatteverket;

Hypotes 3: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är förbättring.

För att finna en förklaring till om denna hypotes inte kan förkastas eller om den kan förkastas kommer fyra påståenden, påstående 8, 9, 16 och 4 i enkäten, att användas för att ta reda på om respondenternas upplevda nytta med revision är förbättring (se bilaga 1 och 2). Påstående 8

är; ”Nyttan med revision är att revisorn sätter sig in i företagets bransch och då behöver inte jag hålla mig lika uppdaterad inom olika branscher.”. Detta valdes ut för att revisionen utifrån detta perspektiv kan anses vara något som underlättar och förbättrar arbetet för intressenterna till företaget (Pentland, 1993). Påstående 9 är; ”Nyttan med revision är att jag kan rådfråga företagets revisor vid eventuella oklarheter.” handlar om hur arbetet mellan, banktjänstemannen och företag och representanten för Skatteverket och företag, kan förbättras genom att intressenterna får möjlighet till att rådfråga en person som är väl insatt i företaget, men samtidigt inte är partisk i förhållandet till företaget (Carrington, 2010). Påstående 16 är; ”Nyttan med revision är att den bidrar till helhetsbilden av företaget.”. Detta påstående ställs till respondenterna då revisionen kan anses underlätta för intressenterna att skapa sig en bild av företaget som överensstämmer med verkligheten. Att den finansiella informationen är tillförlitlig och trovärdig gör att intressenterna troligtvis kan skapa sig en helhetsbild av företaget av detta tillsammans med annan information och andra erfarenheter (PWC, 2013; GrantThornton, 2013; KPMG, 2013). Påstående 4 är; ”Nyttan med revision är att ni kan samarbeta med en revisor i vissa frågor.”. Anledningen till att detta påstående valts är för att ta reda på om möjligheten till att kunna samarbeta med en revisor till ett visst företag, har en stor påverkan på tjänstemännens upplevda nytta. Att begreppet samarbeta inte preciseras mer beror på att påståendet i minsta mån ska leda respondenten till att tänka att det är något specifikt som begreppet samarbeta innebär. Det anses i detta sammanhang vara bättre att respondenten själv kan tänka och känna att ”jag upplever att mitt samarbete med revisorn är till stor/liten nytta”.

4.3.8 Komfort

De tre hypoteser som ställs under området komfort är;

Hypotes 4: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter från Skatteverket att nyttan med revision är komfort.

Denna hypotes ska testas genom att respondenterna ska ta ställning till tre påståenden, påstående 13, 1 och 3 i enkäten som ingår under detta område (se bilaga 1 och 2). Påstående 13 är; ”Nyttan med revision är att jag kan finna en trygghet i att en revisor har granskat företaget och uttalat sig om den finansiella informationen.”. Detta påstående har bildats utifrån det komfortbegrepp som både Carrington (2010) och Pentland (1993) berör. Begreppet komfort innebär bland annat att revisionen medför en viss trygghet för intressenterna och därmed används begreppet trygghet i påståendet i enkäten. Att använda oss av trygghet istället

för komfort görs i förhoppning om att det ska vara lättare för respondenterna att förstå vad som efterfrågas. Begreppet komfort är troligtvis något som inte alla inom undersökningsområdet har kunskap om. Påstående 1 är; ”Nyttan med revision är kvalitetssäkringen av företagets finansiella information.”. Kvalitetssäkringen är något som ofta nämns i samband med nytta av revision (PWC, 2013; GrantThornton, 2013; KPMG, 2013). Påståendet togs därmed fram för att få möjlighet att ta reda på om det verkligen är en av de främsta nyttofaktorerna med revision och för att ta reda på vilken intressent som upplever den största nytta med kvalitetssäkringen. Påstående 3 är; ”Nyttan med revision är den oberoende granskningen.”. Den oberoende granskningen är även det ett vanligt begrepp som används när det talas om revisionen och dess fördelar (Tärnell, 2013). Att ställa ett påstående likt detta kan anses vara svårt för en person som inte har en bakgrund inom ekonomi, men de respondenter som förväntas besvara enkäten har alla en viss form av erfarenhet inom området. Därmed kommer respondenterna troligtvis att förstå vad den oberoende granskningen har för innebörd och kryssa i den ruta som överensstämmer bäst med deras upplevda nytta.

4.3.9 Legitimitet

Hypotes 5: Representanter för Skatteverket upplever i större utsträckning än banktjänstemän att nytta med revision är legitimitet.

Den tredje hypotesen behandlar den beroende variabeln legitimitet. Hypotesens syfte är att mäta den upplevda nytta med legitimitet utifrån tre påståenden (se bilaga 1). Revision tillför företaget en ökad legitimitet (Hayes et al., 2005). De påståenden som ska försöka förklara denna nytta är påstående 5, 11 och 15 i enkäten (se bilaga 2). Påstående 5 lyder: ”Nyttan med revision är att ett reviderat företag kan anses följa lagar och normer.”. Påståendet grundar sig på antagande om att företag som agerar i enlighet med regelverket anses vara professionella (Carrington, 2010). Företag som anlitat en revisor kan antas uppfattas som ett korrekt och felfritt företag av intressenterna, vilket speglar dess legitimitet (Lennartsson, 2010). Påstående 11 är; ”Nyttan med revision är att det reviderade företagets finansiella uppgifter blir trovärdiga.”. Detta påstående används för att ta reda på om den bild som ett legitimt företag anses ha, är en stor nyttofaktor för intressenterna till företaget. Det finns en möjlighet att intressenterna anser att ett företags finansiella uppgifter är lika trovärdiga även om revision inte används. I sådant fall torde intressenten inte finna någon större nytta med att revisionen skulle göra de finansiella uppgifterna mer trovärdiga. Studien som skrivits av Niskanen, Karjalainen och Niskanen (2010) menar att trovärdigheten som revisionen tillför är ett värde

för intressenterna till företaget. Funered (1994) beskriver hur banktjänstemannen under kreditgivningsprocessen genomför kreditbedömningar för att ta reda på företagets återbetalningsförmåga, utifrån detta kan det anses vara till stor nytta för banktjänstemannen att den finansiella informationen är trovärdig. Påstående 15 är; ”Nyttan med revision är att ett reviderat företag inger ett förtroende, då det har blivit granskat av en yrkeskompetent person.”. Detta påstående togs fram som en del i att ta reda på om legitimiteten som revisionen ger kan anses vara ett stort nyttoområde. Anser intressenterna att trovärdigheten sitter i om ett företag blivit granskat av en yrkeskompetent person och i sådant fall utgör detta en stor nytta för dem. Studien skriven av Menon och Williams (1991) diskuterar huruvida företag väljer välrenommerade revisorer för att öka trovärdigheten i den finansiella informationen, vilket indikerar att revisorn som en yrkeskompetent person har betydelse.

4.3.10 Reliabilitet

Reliabiliteten eller tillförlitligheten mäter hur väl den datainsamlingsmetod och den analys som görs är konsekvent. Easterby-Smith, Thorpe, Jackson och Lowe (2008) menar att reliabiliteten kan mätas med hjälp av följande frågor; ”Kommer samma tillvägagångssätt ge samma resultat vid andra tillfällen?” och ”Kommer liknande iakttagelser kunna nås av andra observatörer?”. Det handlar således till stor del om hur arbetet för att minimera mätfel utförs (Saunders et al., 2009). Studien utgår från kvantitativ primärdata som samlas in genom enkäter. Enkäten ställer sjutton påståenden till respondenterna och som dessa ska ta ställning till. För att minimera risken till att respondenterna missförstår påståendena har dessa genomarbetats och bearbetats mycket noggrant. Att respondenten inte svarar på det som studien ämnar undersöka är vanligt vid enkätundersökningar, då det inte finns någon intervjuperson att tillfråga och då varje individ kan tolka och svara efter sin uppfattning (Denscombe, 2009). Det noggranna arbetet har bestått av att enkätens påståenden har ett likartat utseende, är tydliga, har operationaliserats och vidare har enkäten även testats på tre ekonomer för att finna eventuella oklarheter. Dessa testundersökningar gav mycket relevant information, exempelvis om begrepp som kunde bytas ut mot ännu mer lättförståliga begrepp och hur de ansåg att enkäten skulle mailas ut. Dessa tips och tankar togs emot och enkätens påstående genomarbetades ytterligare ett antal gånger. Att eftersträva en enkät som är så allmän som möjligt leder till att Easterby-Smith et al. (1999) frågor förhoppningsvis kan få jakande svar, vilket leder till att studien kan anses ha en hög reliabilitet. Detta då ju mer standardiserad enkäten är desto mindre betydelse har de som svarar och de analyserar informationen, på det slutliga resultatet (Saunders et al., 2009). Det faktum att enkäten fylls i

helt anonymt leder till att respondenterna kan känna sig fria i att svara det som verkligen är deras ställning i de sjutton påståendena som ställs. Detta är något som ökar reliabiliteten för studien då den kan anses bygga på tillförlitliga svar (Widerberg, 2006).

4.3.11 Validitet

Att enkäten genomarbetades väl och testades på tre ekonomer innan den skickades ut till de respondenter som var avsedda att svara, gjordes inte enbart för att kunna utforma enkäten så det inte skulle spela någon roll vem som genomförde undersökningen och därmed öka reliabiliteten. Detta arbete gjordes även för att uppnå en hög grad av validitet för studien. En hög validitet innebär att det som mäts faktiskt är det som önskas mätas. Genom att testa enkäten, formulera påståenden som är enkla och tydliga och utforma enkäten så att respondenten förstår vad som är syftet, kan validiteten för studien stärkas. (Saunders et al, 2009) I denna studie var detta svårt att få till, få till påståenden som skulle förstås av respondenterna så som studiens syfte önskade. Detta då många av de områden som studien använder för att mäta revisionens upplevda nytta består av faktorer som har sitt ursprung i akademisk litteratur. Det kan inte tas för givet att respondenterna som tillfrågats har tillägnat sig denna typ av litteratur innan, därför måste varje påstående som bygger på en faktor skrivas på ett vis så att respondenterna har en möjlighet att förstå syftet. Detta innebar inte bara att skriva om påståendena utan även att påståendena fick byggas upp av ord som var likvärdigt med faktorn som önskades undersökas. Ett exempel på detta är påstående fem; "Nytta med revision är att ett reviderat företag kan anses följa lagar och normer", detta påstående mäter hur stor nytta revisionen har utifrån legitimitetsfaktorn och här används "lagar och normer" istället för faktorn, legitimitet. Detta dels för att inte leda respondenten till vilket svar denne väljer och dels för att göra påståendet mer lättförståeligt.

4.4 Analyismetoder

Det statistiska datorprogrammet SPSS har använts för att analysera studiens empiriska resultat. Vid hypotesprövning formuleras alltid en nollhypotes och en mothypotes, när en hypotes prövas leder det till att hypotesen antingen förkastas eller inte förkastas (Körner & Wahlgren, 2009). Testerna som prövas beräknas med ett intervall där konfidensgraden har satts till 95 %. Genom att konfidensgraden på 95 % accepteras, finns det en risk till fel i skattningar, dock blir risken mindre med detta smalare intervall jämfört med en 90 procentig konfidensgrad (Körner & Wahlgren, 2009). 95 % konfidensgrad innebär att hypoteser med signifikansnivåer över 5 % förkastas.

Vid all hypotesprövning fastställer man hur stor risken ska vara för att förkasta nollhypotesen, när den är sann. Risken benämns med testets signifikansnivå, vilken bör fastställas innan de statistiska testerna genomförs. Beslutet att inte förkasta nollhypotesen bör tolkas med försiktighet. (Körner & Wahlgren, 2009) Inom företagsekonomi är det relativt vanligt med en signifikansnivå på 10 %, dock används en 5 procentig signifikansnivå i denna studie för att kompensera för det låga antalet respondenter. Det är ändå av betydelse att tolka testerna som har ett signifikansvärde mellan 5 % och 10 % med försiktighet (Körner & Wahlgren, 2009).

Vid hypotesprövning beror tekniken på antalet värden hos den oberoende variabeln. För att ett stickprov ska anses vara normalfördelat måste det vara tillräckligt stort och för att parametriska tester ska kunna genomföras krävs det att antalet respondenter överstiger 30 stycken (Djurfeldt et al., 2010). I studien blev antalet svarande respondenter 44 stycken (se tabell 4.1), vilket gör att med hänsyn till totalt antal respondenter är ett parametriskt test lämpligt. Kravet på normalitet beror på att det är medelvärden som jämförs och därmed kan sneda fördelningar i måtten orsaka missvisande siffror (Djurfeldt et al., 2010). Genom ett Kolmogorov-Smirnov test har det framkommit att studiens beroende variabler, *försäkring*, *försäkran*, *förbättring*, *komfort* och *legitimitet* är normalfördelade. De oberoende variablerna, förutom kontrollvariabeln ålder som är normalfördelad, är dock inte normalfördelade. Med hänsyn till detta testresultat utfördes ett parametriskt t-test där det testades för skillnader i medelvärden mellan två grupper, bank respektive Skatteverket.

Vid den empiriska analysen kommer ett reliabilitetstest, Cronbach's alpha, att genomföras för att öka den interna konsistensreliabiliteten mellan de olika påståendena. Testet genomförs för att kunna identifiera ett underliggande mönster i det empiriska materialet och en samvariation mellan påståenden. Detta för att kunna slå ihop flera påstående i hopp om att minska mätfel och på så vis öka sannolikheten för att måtten är rättvisande, vilket ökar reliabiliteten för studien.

4.4.1 Svarsfrekvens

Tabell 4.1 – Svartsfrekvensen fördelat på kön för banktjänstemännen och representanterna från Skatteverket

Kön	Bank	Andel	Skatteverket	Andel	Totalt	Andel
Män	11	55%	14	58%	25	57%
Kvinna	9	45%	10	42%	19	43%
Totalt	20	100%	24	100%	44	100%

Tabell 4.1 visar svarsfrekvensen fördelat på kön för tjänstemän som arbetar inom banksektorn och representanter från Skatteverket. Totalt antal respondenter inom banksektorn var 20 stycken, varav 11 stycken var män och 9 stycken kvinnor, vilket innebär att 55 % av respondenterna var män och 45 % var kvinnor. Respondenterna från Skatteverket var totalt 24 stycken, varav 14 stycken var män och 10 stycken kvinnor. Tabell 4.1 visar att 57 % av de som besvarat enkätundersökningen arbetar på Skatteverket och 43 % av respondenterna arbetar inom banksektorn. Dock innebär detta att det empiriska materialet inte speglar en jämn fördelning över respondenternas arbetsplats.

Tabell 4.2 – Svarsfrekvens

	Bank	Skatteverket	Totalt
Tillfrågade respondenter	30	30	60
Svarande respondenter	20	24	44
Svarsfrekvens	67%	80%	73%

Tabell 4.2 visar enkätundersökningens totala svarsfrekvens. Totalt antal tillfrågade respondenter i undersökningen var 60 stycken, varav 44 stycken deltog och besvarade webbenkäten. Tabell 4.2 visar att svarsfrekvensen för det totala antalet banktjänstemän som deltog i studien var 67 %, medan svarsfrekvensen för representanterna från Skatteverket var 80 %. Dessa siffror tillsammans med studiens totala svarsfrekvens på 73 % indikerar på ett högt deltagande och engagemang från de intressenter som tillfrågats.

5. Empirisk analys

I detta kapitel presenteras och analyseras det empiriska materialet som samlats in genom enkätundersökningen. Inledningsvis presenteras den beskrivande statistiken med hjälp av tabeller. Därefter kommer studiens resultat att analyseras med hjälp av ett t-test, korrelationstest och en multipel linjär regression. Avslutningsvis analyseras empirin i en hypotesprövning.

5.1 Beskrivande statistik

Beskrivande statistik innebär att variationen och andra egenskaper hos en variabel studeras (Djurfeldt et al., 2010). Ett inledande steg i studien är att finna information om variablernas fördelning och spridning, vilket därefter påverkar kartläggningen av samband och förklarande orsaker. Genom att inleda den empiriska analysen med den beskrivande delen av statistiken skapas en överblick för läsaren över resultatet. Därefter kommer materialet att analyseras med hänsyn till valda påståenden. Djurfeldt et al., (2010) menar att i alla statistiska undersökningar är det intressant att finna variationen i variablerna som studeras. Det ger även en tydligare bild när resultatet redovisas i tabellform. Kategoriska variabler redovisas i frekvenstabeller. I presentationen av kvantitativa variabler redovisas minimum, maximum, medelvärde och standardavvikelse eftersom måtten anses ge den tydligaste tolkningen av variablerna (Djurfeldt et al., 2010). Genom att resultatet från studiens beroende och oberoende variabler redovisas på ett tydligt sätt, blir den efterföljande analysen lätt att tolka och förstå.

5.1.1 Beskrivande statistik för banktjänstemännen

Tabell 5.1 – Beskrivande statistik för banktjänstemännen

Bank					
Variabler	Svarsfrekvens	Minimum	Maximum	Medelvärde	Standardavvikelse
Ålder	20	24	59	41.35	10.564
Erfarenhet	20	1	36	13.80	11.610
Anställda	20	4	300	28.00	64.363
Ett	20	5	7	6.45	.686
Två	20	1	7	5.00	1.556
Tre	20	4	7	5.50	1.000
Fyra	20	2	7	4.85	1.424
Fem	19	2	7	5.68	1.057
Sex	20	1	7	4.35	1.424
Sju	20	4	7	5.80	.768
Åtta	20	1	6	2.50	1.539
Nio	20	2	6	4.55	1.317
Tio	20	1	5	3.30	1.490
Elva	20	5	7	5.75	.716
Tolv	20	4	7	5.65	.813
Tretton	19	4	6	5.47	.612
Fjorton	19	1	6	3.68	1.635
Femton	19	1	7	4.95	1.471
Sexton	20	1	6	4.45	1.572
Sjutton	20	1	4	1.90	1.119

Tabell 5.1 visar den beskrivande statistiken som tagits fram i det statistiska datorprogrammet, SPSS, av den data som insamlades med hjälp av enkäten på de olika bankerna. I tabellen inkluderas de tre kontrollfrågorna, ålder, erfarenhet och anställda, samt de sjutton påståendena som mäter de olika beroendevariablerna. Kontrollvariabeln ålder kan här ses variera mellan 24 och 59 år. Denna skillnad kan spegla sig i respondenternas svar, då de tillfrågade på så vis har olika lång livserfarenhet och gör bedömningar utifrån det som de har upplevt (Kaplan et al., 2008). Dock tyder medelvärdet, 41,35 år, och den höga standardavvikelsen, 10,564 år, att de flesta (cirka 68 procent) av respondenterna är mellan 30 och 50 år (Djurfeldt et al., 2010). Även erfarenheten har en stor variation mellan den som här längst erfarenhet, 36 år, och den som är relativt ny i sin tjänst, 1 år. Detta kan påverka svaren eftersom Kaplan et al., (2008) menar på att erfarenhet påverkar individers uppfattning och att en längre erfarenhet kan innebära att personerna har ett mer moraliskt tankesätt än de oerfarna. Även här är standardavvikelsen hög, 11,61 år. Detta gör att även om medelvärdet är 13,8 år så kan det inte

sägas mer än att cirka 68 % av respondenterna har en erfarenhet mellan 2,19 och 25,41 år (Djurfeldt et al., 2010). Detta gör att ett lågt värde på standardavvikelsen är att föredra vid analys, eftersom det indikerar på att materialet är koncentrerat (Djurfeldt et al., 2010). Dock är detta inget som eftersträvas vid tolkning av erfarenhet, eftersom det är positivt att ha en stor spridning av erfarenhet inom ett företag och även bland respondenterna vid en undersökning. Antalet anställda på de olika bankkontoren varierar mellan 4 till 300 personer. Dock bör det tilläggas att det enbart är en som svarat 300, vilket troligtvis tyder på att denne svarat på hur många som arbetar i hela organisationen totalt. Detta gör materialet något snedvridet och medelvärden och standardavvikelsen blir därmed inte rättvisande. I den fortsatta analysen kommer tester att göras både med och utan extremvärden. Det som kan sägas är att storleken kan påverka respondentens uppfattning och svar på enkäten, eftersom det på ett större kontor finns fler individer som kommer till tals med sina åsikter (Anderson-Gough, Grey, & Robson, 2002; Öhman, 2004; Francis, 2011).

Genom att titta på denna statistik kan det ses att respondenterna bland banktjänstemännen på påstående ett, tre, sju, elva, tolv och tretton har svarat i den övre halvan av den sjugradiga skalan. Detta tyder på att respondenterna bland banktjänstemännen finner en upplevd nytta med dessa sex påstående. Exempelvis upplever de en nytta med att revisionen utifrån att företagets finansiella information är kvalitetssäkrad som påstående ett tar upp och där samtliga respondenter bland banktjänstemännen har kryssat i en ruta mellan fem till sju.

De påståenden som fått svar i den lägre delen av skalan är påstående tio och sjutton. Detta innebär att banktjänstemännen inte finner så stor nytta med revisionen som en försäkran att företaget förvaltar sina resurser effektivt eller möjligheten att kunna kräva ersättning från revisorn vid eventuella fel och brister, som påstående tio och sjutton säger.

De påståenden som har besvarats med en stor spridning är påstående två, fyra, fem, sex, åtta, nio, fjorton, femton och sexton. Att de besvarats med en stor spridning innebär att en del banktjänstemän anser dessa vara en stor upplevd nytta med revisionen samtidigt som andra tycker att samma påstående inte innebär en så stor nytta. Av dessa visar påstående åtta och fjorton på medelvärden under fyra, 2,5 respektive 3,68. Detta indikerar på att flertalet av de tillfrågade banktjänstemännen inte upplever någon större nytta med revisionen utifrån att banktjänstemannen inte behöver hålla sig lika uppdaterad inom olika branscher och att även revisorn kan ställas till ansvar vid eventuella fel och brister som påstående åtta respektive fjorton menar. Påstående två, fyra, fem, sex, nio, femton och sexton har däremot medelvärden

som är över fyra, vilket gör att det kan antas att banktjänstemännen har en positiv eller likgiltig inställning till nyttan med revision utifrån vad dessa påstående uttrycker. Att standardavvikelsen på flertalet av dessa påstående ligger runt 1 visar på att materialet är relativt koncentrerat och medelvärdet överensstämmer mer med verkligheten.

5.1.2 Beskrivande statistik för representanterna från Skatteverket

Tabell 5.2 – Beskrivande statistik för representanterna från Skatteverket

Variabler	Skatteverket				
	Svarsfrekvens	Minimum	Maximum	Medelvärde	Standardavvikelse
Ålder	24	30	64	45.50	8.792
Erfarenhet	24	2	37	15.92	10.384
Anställda	24	80	140	118.79	14.958
Ett	24	1	7	5.17	1.341
Två	24	1	6	3.71	1.459
Tre	24	1	7	4.79	1.587
Fyra	24	1	7	3.54	1.888
Fem	24	2	7	4.42	1.283
Sex	24	1	5	3.04	1.160
Sju	24	3	7	4.83	1.204
Åtta	24	1	5	2.46	1.141
Nio	24	1	7	4.13	1.985
Tio	24	1	4	2.71	.955
Elva	24	2	6	4.29	1.122
Tolv	24	2	6	4.25	1.189
Tretton	24	2	6	4.21	1.103
Fjorton	24	1	6	3.29	1.681
Femton	24	2	6	4.29	1.197
Sexton	24	2	6	4.08	.974
Sjutton	24	1	6	2.13	1.424

Tabell 5.2 visar den beskrivande statistiken som tagits fram i SPSS av den data som insamlades med hjälp av enkäten på Skatteverket (Pallant, 2010). Kontrollvariabeln ålder varierar utifrån denna undersökning på Skatteverket mellan 30 och 64 år. Genom att titta på medelvärdet, 45,5 år, och standardavvikelsen, 8,792 år, kan det antas att de flesta (cirka 68 %) av respondenterna är mellan 36,7 och 54,3 år (Djurfeldt et al., 2010). Att de flesta respondenter har några års livserfarenhet har troligtvis speglats i svaren (Kaplan et al., 2008). Av respondenterna på Skatteverket varierar erfarenheten mellan 2 till 37 år, vilket ger dem stora möjligheter att utbyta och lära sig av varandras erfarenheter och kunskaper. Standardavvikelsen är i detta fall relativt hög, 10,384 år, vilket gör det svårt att generalisera

resultatet mer. Antalet anställda är något som i denna undersökning kan anses värt att uppmärksamma, då det varierar mellan 80 och 140 anställda, trots att samtliga arbetar på samma kontor. Detta kan visa på hur svårt det kan vara att enbart uppskatta storlek.

Av den presenterade statistiken i tabell 5.2 kan det ses att respondenterna på Skatteverket har förutom på påstående tio en stor spridning i sina svar. De har på samtliga av de övriga påståendena svarat i både den övre och den undre halvan av den sjugradiga skalan. Detta tyder på att, trots att de arbetar på samma kontor och med liknande arbetsuppgifter, finner de olika respondenterna varierande nytta med revisionen utifrån olika faktorer. På påstående tio har samtliga svarat mellan 1 till 4, vilket gör att representanterna på Skatteverket inte kan anses finna en stor nytta med revisionen som en försäkran om att företaget förvaltar sina resurser effektivt, som påstående tio säger. Att påstående två, fyra, sex, åtta, tio, fjorton och sjutton, har medelvärden som är under fyra gör att det kan anses att de flesta av representanterna på Skatteverket inte upplever en stor nytta med revisionen utifrån dessa påståenden. Dock är det ändå tio påståenden kvar där medelvärdet ligger över fyra, vilket gör att en slutsats, om att Skatteverket inte har så stor nytta av revisionen utifrån denna beskrivande statistik, inte kan dras.

5.1.3 Beskrivande statistik för samtliga

Tabell 5.3 – Beskrivande statistik för samtliga

Variabler	Totalt				
	Svarsfrekvens	Minimum	Maximum	Medelvärde	Standardavvikelse
Ålder	44	24	64	43.61	9.749
Erfarenhet	44	1	37	14.95	10.880
Anställda	44	4	300	77.52	63.572
Ett	44	1	7	5.75	1.260
Två	44	1	7	4.30	1.622
Tre	44	1	7	5.11	1.385
Fyra	44	1	7	4.14	1.799
Fem	43	2	7	4.98	1.336
Sex	44	1	7	3.64	1.432
Sju	44	3	7	5.27	1.128
Åtta	44	1	6	2.48	1.320
Nio	44	1	7	4.32	1.709
Tio	44	1	5	2.98	1.248
Elva	44	2	7	4.95	1.200
Tolv	44	2	7	4.89	1.243
Tretton	43	2	6	4.77	1.109
Fjorton	43	1	6	3.47	1.653
Femton	43	1	7	4.58	1.349
Sexton	44	1	6	4.25	1.278
Sjutton	44	1	6	2.02	1.285

I tabell 5.3 ses den summerade beskrivande statistiken för både banktjänstemännen och representanterna på Skatteverket som har tagits fram med hjälp av SPSS (Pallant, 2010). Det som kan vara relevant att analysera i denna information är att samtliga påstående har svar som sträcker sig över i stort sätt hela svarsskalan. Detta tyder på att banktjänstemännen och representanterna på Skatteverkets upplevda nytta med revision varierar beroende på vilken faktor som har undersökts i påståendet.

De påstående med lägst standardavvikelse är påstående 7 och 13, 1,128 respektive 1,109. Påstående 7 är intressant då både banktjänstemännen och representanterna på Skatteverket kan anses eniga om att de finner en nytta med revisionen utifrån att den minskar riskerna för felaktigheter i den finansiella informationen. Här varierar svaren mellan 3 till 7 och medelvärdet är 5,27 som tillsammans med den låga standardavvikelsen 1,128, gör att cirka 68 % av de som svarat anser finna en större nytta med revisionen.

5.2 Reliabilitetstest

Ett reliabilitetstest används för att finna mönster i variationen mellan ett större antal påståenden (Djurfeldt & Barmark, 2009). I det empiriska materialet måste det finnas ett underliggande mönster och en samvariation mellan påståenden för att ett reliabilitetstest ska vara genomförbart. Vid testet slås flera påstående ihop för att minska risken för mätfel, vilket därmed ökar sannolikheten för att måtten är rättvisande (Djurfeldt & Barmark, 2009). Påståendena i studien slås ihop så att de som hör till respektive nyttovariabel, *försäkring*, *försäkran*, *förbättring*, *komfort* och *legitimering*, placeras under detta.

Genom att göra Cronbach's alpha-test testas det om de ömsesidiga korrelationerna mellan variablerna är tillräckligt starka. Detta bedömer graden av samstämmighet mellan de olika variablerna. Värdet bör överstiga 0,7 för att slutsatsen som innebär att indexet är lämpligt utformat ska kunna dras (Djurfeldt & Barmark, 2009). Ett högre alphavärde innebär att de ömsesidiga korrelationerna mellan variablerna i gruppen kan anses vara högre. Djurfeldt och Barmark (2009) menar även att ett högt värde för Cronbach's alpha innebär en hög grad av intern konsistens.

Tabell 5.4 – Alphavärden

Område	Alphavärde
Försäkring	0,637
Försäkran	0,637
Förbättring	0,734
Komfort	0,813
Legitimering	0,744

Tabell 5.4 visar att tre av studiens fem nyttovariabler; förbättring, komfort samt legitimitet uppfyller kravet om att överstiga 0,7. Det innebär att samstämmigheten i de valda påståendena inom dessa tre områdena kan anses vara hög och variablerna kan därmed anses inneha reliabilitet. Då nya begrepp testas kan dessa dock anses inneha reliabilitet trots att de understiger 0,7. Pallant (2010) menar att vid undersökningar som innehåller färre än tio påståenden kan även låga alphavärden kring 0,5 accepteras. Som tabell 5.4 visar har nyttovariablerna försäkring och försäkran, alphavärden som ligger på 0,637, vilket då kan accepteras för vidare tester i studien. När bedömning av alpha-testet görs bör hänsyn tas till antalet variabler, eftersom fler variabler leder till ett högre alphavärde (Djurfeldt & Barmark, 2009).

5.4 Hypotesprövning

Nedan kommer studiens hypoteser att prövas och analyseras med hjälp av t-test, Pearsons korrelationstest och slutligen en multipel linjär regression.

5.4.1 Försäkring

Hypotes 1: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är försäkring.

Tabell 5.5 – Försäkring

Försäkring	Medelvärde	Standardavvikelse	Antal
Representanter från Skatteverket	3.4896	1.03860	24
Banktjänstemän	4.0526	.86031	19
T-test är inte signifikant (0,064)			

I tabell 5.5 kan resultatet av en jämförelse mellan representanter från Skatteverket och banktjänstmän, under den beroende variabeln, försäkring, ses. Medelvärdet visar på att banktjänstemännen upplever en större nytta med revisionen utifrån området försäkring. P-värdet är 0.064 och ligger därmed över den bestämda signifikansnivån på 5 %, vilket gör att testet inte kan anses vara signifikant. Därav förkastas hypotesen som innebär att banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är försäkring. Att hypotes 1 förkastas innebär att ovan gjorda argumentation i avsnitt 3.6.2, där det diskuterades utifrån antagandet om att en tjänsteman på banken är mer personligt ansvarig för de beslut som denne fattar, troligtvis inte är en bidragande förklaring till deras upplevda nytta med revision.

5.4.2 Försäkran

Hypotes 2: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är försäkran.

Tabell 5.6 – Försäkran

Försäkran	Medelvärde	Standardavvikelse	Antal
Representanter från Skatteverket	3.3333	.71560	24
Banktjänstemän	4.4333	.96791	20
T-test är signifikant (0,000)			

I Tabell 5.6 kan resultatet av en jämförelse mellan representanter från Skatteverket och banktjänstmän, under den beroende variabeln, försäkrans, ses. Medelvärdena visar att det föreligger en skillnad mellan representanterna från Skatteverkets och banktjänstemännens upplevda nytta med revision som en försäkrans. Att p-värdet är 0.000 visar på att testet är signifikant och bekräftar att det föreligger en skillnad. Detta innebär att hypotesen inte kan förkastas. Det som låg till grund för diskussionen till hypotes 2 var att banktjänstemännens primära syfte är att bedöma kundens återbetalningsförmåga samt att värdera kreditrisken och därmed skulle banktjänstemannen finna en större upplevd nytta med försäkrans, vilket presenterades i avsnitt 3.6.3. Möjligtvis kan detta vara en orsak till att banktjänstemännens medelvärde är högre än representanterna från Skatteverkets.

5.4.3 Förbättring

Hypotes 3: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är förbättring.

Tabell 5.7 – Förbättring

<i>Förbättring</i>	Medelvärde	Standardavvikelse	Antal
Representanter från Skatteverket	3.5521	1.04772	24
Banktjänstemän	4.0875	1.22816	20
T-test är inte signifikant (0,126)			

I Tabell 5.7 kan resultatet av en jämförelse mellan, representanter från Skatteverket och banktjänstemän, under den beroende variabeln, förbättring, ses. I detta fall visar de båda medelvärdena på att det finns en skillnad mellan de båda oberoende variablerna. Dock är p-värdet högt, 0,126, och över signifikansnivån 5 %. Enligt Körner och Wahlgren (2009) innebär detta att det inte kan påvisas någon signifikant skillnad mellan de båda medelvärdena. Av denna anledning förkastas hypotes 3 om att banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är förbättring. Med hänsyn till diskussionen i avsnitt 3.6.4 där underlättande faktorer för intressenterna presenterades, kan det antas att de båda intressenterna upplever ringa nytta med dessa faktorer.

5.4.4 Komfort

Hypotes 4: Banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter från Skatteverket att nyttan med revision är komfort.

Tabell 5.8 – Komfort

<i>Komfort</i>	Medelvärde	Standardavvikelse	Antal
Representanter från Skatteverket	4.7222	1.16580	24
Banktjänstemän	5.7895	.53530	19
T-test är signifikant (0,000)			

I Tabell 5.8 kan resultatet av en jämförelse mellan representanter från Skatteverket och banktjänstemän, under den beroende variabeln, komfort, ses. I detta test kan det ses att banktjänstemännen upplever en större upplevd nytta med revisionen utifrån nyttovariabeln komfort än representanterna från Skatteverket. Det är intressant att se medelvärdet för banktjänstemännens upplevda nytta nästan uppgår till sex på den sjugradiga skalan, vilket tyder på att de anser sig finna en stor nytta med revisionen utifrån faktorerna komfort, kvalitetssäkring och den oberoende granskningen. Testet visar även på att 99 % av banktjänstemännen som svarat på enkäten finner en upplevd nytta med nyttovariabeln komfort. Detta utifrån ett högt medelvärde och en låg standardavvikelse. Utifrån detta kan det finansiella materialet som en revisor har granskat anses tillförlitligt och banktjänstemännen behöver inte genomföra en lika omfattande granskning. Detta diskuterades i avsnitt 3.6.5 och kan på så vis vara en möjlig orsak till det höga nyttovärdet. P-värdet för detta test är signifikant vilket innebär att hypotes 4 inte kan förkastas.

5.4.5 Legitimering

Hypotes 5: Representanter för Skatteverket upplever i större utsträckning än banktjänstemän att nyttan med revision är legitimitet.

Tabell 5.9 – Legitimering

<i>Legitimering</i>	Medelvärde	Standardavvikelse	Antal
Representanter från Skatteverket	4.3333	1.04950	24
Banktjänstemän	5.4444	.67640	18
T-test är signifikant (0,000)			

I Tabell 5.9 kan resultatet av en jämförelse mellan representanter från Skatteverket och banktjänstemän, under den beroende variabeln, legitimering, ses. Återigen kan det ses att medelvärdet för banktjänstemännen är högre än medelvärdet för representanterna från Skatteverket. Testet är signifikant då p-värdet är 0.000, vilket är under den bestämda signifikansnivån, 5 %. Detta innebär att hypotes 5 kan förkastas eftersom denna säger att representanterna från Skatteverket upplever i större utsträckning än banktjänstemännen att nyttan med revision är legitimitet. Inför att hypotesen byggdes diskuterades det i avsnitt 3.6.6 om att revisionen innebar en stor nytta för representanterna från Skatteverket, då det direkt visade på en trovärdig helhetsbild av företaget. Detta var av resultatet att döma troligtvis inte en så betydande faktor för representanterna från Skatteverkets upplevda nytta med revision.

5.4.6 Multivariat analys

För att bygga vidare och ta ett ytterligare steg i kartläggningen av den bild av den upplevda nyttan med revision som studien ämnar förklara, genomförs en multivariat analys. Den multivariata analysen inleds med en korrelationsmatris som baseras på Pearson korrelationstest (se tabell 5.19). I matrisen tyder ”1” på ett maximalt positivt samband och ”-1” på ett maximalt negativt samband. Siffran noll indikerar på att ingen korrelation exciterar. (Djurfeldt & Barmark, 2009) De variabler som inkluderas är studiens kontrollvariabler, den oberoende variabeln arbetsplats samt de fem nyttovariablerna.

Tabell 5.10 – Korrelationstabell

Pearsons	Kön	Ålder	Arbetsplats	Erfarenhet	Anställda	Försäkring	Försäkran	Förbättring	Komfort	Legitimering
Kön	1									
Ålder	-0,03†	1								
Arbetsplats	-,034†	-0,214†	1							
Erfarenhet	-0,042†	0,777***	-0,098†	1						
Anställda	-0,121†	0,172†	-0,719***	0,125†	1					
Försäkring	0,049†	0,046†	0,285†	0,169†	-0,234†	1				
Försäkran	-0,163†	-0,256†	0,555***	-0,250†	-0,281†	0,595***	1			
Förbättring	-0,106†	-0,128†	0,234†	-0,043†	-0,167†	0,625***	0,661***	1		
Komfort	0,089†	-0,321*	0,499***	-0,241†	-0,312*	0,595***	0,606***	0,449**	1	
Legitimering	0,017†	-0,262†	0,526***	-0,103†	-0,410**	0,649***	0,624***	0,537***	0,820***	1

† Korrelationen är svagt signifikant på 0,10-nivå

* Korrelationen är signifikant på 0,05-nivå

** Korrelationen är signifikant på 0,01-nivå

*** Korrelationen är signifikant på 0,001-nivå

Utifrån tabell 5.10 kan det ses att ålder och erfarenhet har ett positivt samband eftersom värdet är positivt, 0,777, och signifikansnivån är hög. De värden som har markerats med † anses ha ett svagt samband som inte statistiskt kan säkerställas, vilket gör att en djupare analys av dessa anses allt för osäker. De olika signifikansnivåerna presenteras med stjärnor

där tre stjärnor visar på ett starkt signifikant samband (0,001) och en stjärna en lägre signifikansnivå (0,05). Det kan utläsas att det finns ett starkt signifikant samband mellan den arbetsplats respondenten har, bank eller Skatteverk, och nyttovariablerna försäkrans, komfort och legitimering. Detta innebär att variablerna som mäter respondentens upplevda nytta med revision, utifrån dessa aspekter, samvarierar med variabeln som mäter var de arbetar.

Studiens framtagna nyttovariabler, *försäkring*, *försäkrans*, *förbättring*, *komfort* och *legitimering* kan ses i tabell 5.10 ha ett starkt och positivt signifikant samband med varandra. Detta kan anses överensstämma med studiens teori och operationalisering i vilken det argumenteras att nyttan med revision kan ses från olika aspekter och således mätas utifrån dessa olika nyttovariabler. Att de korrelerar positivt med varandra visar att de samvarierar och kan visa på att de mäter samma sak, det vill säga nyttan med revision.

Nästa steg i analysen är att en multipel linjär regression, där ställs de beroende variablerna i form av de olika nyttovariablerna mot den oberoende variabeln ”arbetsplats” samt de olika kontrollvariablerna. Efter Pearson’s korrelationstest i tabell 5.10 och genom en multipel linjär regression kan det konstateras att erfarenhet och ålder korrelerar starkt med varandra. Detta bekräftas dessutom av multikollinearitetstest. Därmed kommer endast den variabel utav dessa som ger högst förklaringsgrad, bäst signifikansvärde och acceptabla tolerans- och Variance Inflation Factors (VIF) värden, att användas vid genomförandet av den multipla linjära regressionen. Detta för att dessa inte ska ge resultat som ger missvisande data och försämrar modellens förklaringskraft. (Djurfeldt et al., 2010)

Tabell 5.11 – Försäkring

<i>Försäkring</i> Oberoende variabel	Koefficient	Medelfel	Signifikans	Multikollinearitetstest	
				Toleransvärde	VIF-värde
Konstant	2,849	0,922	0,004		
Arbetsplats	0,571	0,446	0,209	0,463	2,160
Kön	0,137	0,312	0,663	0,950	1,052
Ålder	0,014	0,017	0,390	0,922	1,085
Anställda	-0,001	0,003	0,817	0,473	2,114
Förklaringsgrad	10,4%				
Justerad förklaringsgrad	1%				
F-värde	1,104				
Signifikans	0,369				

Tabell 5.11 visar att modellen inte är signifikant, eftersom signifikansnivån är 0,369, vilket överstiger studiens bestämda signifikansnivå på 5 %. Detta återspeglas även i de oberoende variablerna och dess relativt låga signifikansvärden. F-värdet är 1,104 och kan därmed anses vara lågt, vilket även det tyder på att modellen inte är signifikant. Tolerans- och VIF-värdena tyder på att det inte föreligger någon multikollinearitet. Detta då toleransvärdena ligger runt eller över det kritiska värdet 0,5 och VIF-värdena ligger under 2,5. Om multikollinearitet hade förelegat hade det inneburit att en oberoende variabel hade samvarierat med en eller flera oberoende variabler i studiens regressionsanalys och hade påverkat modellens förklaringskraft negativt. (Djurfeldt & Barmark, 2009) Värdet 0,571 indikerar att banktjänstemän som benämns med siffran 1 i SPSS finner en större upplevd nytta med nyttovariabeln försäkring. *Hypotes 1*, banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är försäkring, förkastas i t-testet i tabell 5.5. Detta eftersom t-testet inte visade på statistisk signifikans, vilket detta test, multipel linjär regression, bekräftar med att inte heller vara signifikant.

Tabell 5.12 – Försäkran

Försäkran Oberoende variabel	Koefficient	Medelfel	Signifikans	Multikollinearitetstest	
				Toleransvärde	VIF-värde
Konstant	3,347	0,462	0,000		
Arbetsplats	1,387	0,360	0,000	0,468	2,139
Kön	-0,238	0,254	0,353	0,954	1,048
Anställda	0,004	0,003	0,205	0,459	2,178
Erfarenhet	-0,020	0,012	0,093	0,983	1,017
Förklaringsgrad	39,6%				
Justerad förklaringsgrad	33,5%				
F-värde	6,404				
Signifikans	0,000				

Tabell 5.12 visar på att förklaringsgraden är 39,6 %, dock är den justerade förklaringsgraden 33,5 %, vilket innebär att den beroende variabeln, försäkran, till 33,5 % kan förklaras med hjälp av variablerna i modellen. Det framgår även att hela modellen är signifikant då signifikansnivån är 0,000 och F-värdet är 6,404. Tolerans- och VIF-värdena visar att det inte föreligger någon multikollinearitet, då de ligger inom de kritiska värdena. Tabellen visar att variabeln kön och erfarenhet inte har någon påverkan på respondentens upplevda nytta med revision som en försäkran. Det kan även ses i tabellen att arbetsplatsen har betydelse för respondenternas upplevda nytta med revisionen utifrån nyttovariabeln försäkran. Detta är

något som styrker ovanstående argumentation om att *Hypotes 2* om att banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är försäkrad, inte förkastad. Detta eftersom värdet, 1,387, är över 1 och arbetsplatsen bank är kodad som 1. Antalet anställda kan anses ha en ringa påverkan på vilken nytta som upplevs av respondenten, dock är anställda inte signifikant.

Tabell 5.13 – Förbättring

Förbättring Oberoende variabel	Koefficient	Medelfel	Signifikans	Multikollinearitetstest	
				Toleransvärde	VIF-värde
Konstant	3,378	0,664	0,000		
Arbetsplats	0,481	0,518	0,358	0,468	2,139
Kön	-0,237	0,364	0,519	0,954	1,048
Anställda	0,000	0,004	0,914	0,459	2,178
Erfarenhet	0,002	0,017	0,883	0,983	1,017
Förklaringsgrad	6,5%				
Justerad förklaringsgrad	-3%				
F-värde	0,682				
Signifikans	0,609				

Tabell 5.13 visar på att ingen multikollinearitet föreligger då tolerans- och VIF-värdena, ligger på accepterade nivåer. Utifrån F-värdet som är lågt, 0,682, och signifikansvärdet som är högt, 0,609, så anses tabellen inte visa data av statistisk signifikans. Även de båda förklaringsgraderna på låga 6,5 respektive – 3 % indikerar på att detta test ger irrelevant information. Detta styrker att t-testet ovan i tabell 5.7 inte heller var signifikant, vilket i sin tur bekräftar att *Hypotes 3* om att banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter för Skatteverket att nyttan med revision är förbättring, förkastad.

Tabell 5.14 – Komfort

<i>Komfort</i>			Multikollinearitetstest		
Oberoende variabel	Koefficient	Medelfel	Signifikans	Toleransvärde	VIF-värde
Konstant	4,563	0,536	0,000		
Arbetsplats	1,260	0,419	0,005	0,477	2,098
Kön	0,273	0,296	0,363	0,954	1,048
Anställda	0,002	0,003	0,462	0,471	2,124
Erfarenhet	-0,019	0,013	0,174	0,979	1,022
Förklaringsgrad	30,5%				
Justerad förklaringsgrad	23,2%				
F-värde	4,178				
Signifikans	0,007				

Tabell 5.14 kan anses vara signifikant utifrån signifikansvärdet på 0,007 och F-värdet på 4,178. Toleransvärdet som håller sig runt eller över 0,5 och VIF-värdet som är under 2,5, tyder på att multikollinearitet inte föreligger. Det som tabellen presenterar anses förklara den beroende variabeln, komfort, till 23,2 %. Här kan det tolkas som att kvinnan finner en större nytta med revisionen utifrån den beroende variabeln komfort. Detta då talet 0,273 ligger mellan 0 och 1, och då kodningen för kvinna är 0. Dock visar signifikansvärdet, 0,363, för den oberoende variabeln, kön, att den inte är signifikant och kan därmed inte statistiskt säkerställas. Även antalet anställda och erfarenhet saknar statistisk signifikans, vilket gör en analys av dessa överflödig. Denna djupare analys bekräftar det som t-testet i tabell 5.8 resulterar i. Nämligen att *Hypotes 4* om att banktjänstemän upplever i större utsträckning än representanter från Skatteverket att nytta med revision är komfort, inte kan förkastas. Detta då värdet, 1,26, ligger över 1 som är kodningen för bank.

Tabell 5.15 – Legitimering

<i>Legitimitet</i>			Multikollinearitetstest		
Oberoende variabel	Koefficient	Medelfel	Signifikans	Toleransvärde	VIF-värde
Konstant	4,474	0,536	0,000		
Arbetsplats	1,022	0,420	0,020	0,487	2,052
Kön	0,108	0,298	0,720	0,955	1,047
Anställda	-0,001	0,003	0,766	0,485	2,060
Erfarenhet	-0,005	0,014	0,696	0,987	1,013
Förklaringsgrad	28,6%				
Justerad förklaringsgrad	20,9%				
F-värde	3,705				
Signifikans	0,012				

I tabell 5.15 anges ett signifikansvärde på 0,012, vilket innebär att testet kan anses vara signifikant eftersom konfidensgraden har satts till 95 %. Förklaringsgraden innebär att tabellen anses presentera den beroende variabeln, legitimitet, till 28,6 %. F-värdet på 3,705 styrker även att testet innehar en statistisk signifikans. Tolerans- och VIF-värdena tyder på att ingen multikollinearitet föreligger. De oberoende variablerna, anställda och erfarenhet saknar båda statistiskt signifikans, därför kommer dessa inte analyseras. Kön kan inte anses vara signifikant, därmed kan det inte statistiskt säkerställas att denna variabel påverkar den upplevda nyttan som banktjänstemän och representanter från Skatteverket finner med att företag revideras av revisorer. Av detta kan det ses att samtliga tester i studiens analys inte påverkas av vilket kön respondenten har. *Hypotes 5*, representanter för Skatteverket upplever i större utsträckning än banktjänstemän att nyttan med revision är legitimitet, kan förkastas. Detta eftersom värdet på den oberoende variabeln arbetsplats 1,022 åskådliggör att banktjänstemän finner en större upplevd nytta med revision.

5.4.8 Sammanställning av hypotesprövning

Nedan presenteras en sammanställning i tabell 5.16, där resultatet av hypotesprövningen visas. Det kan utläsas om hypotesen förkastas eller inte förkastas.

Tabell 5.16 – Sammanställning av hypotesprövning

	Nyttovariabel	Resultat
Hypotes 1	Försäkring	Förkastas
Hypotes 2	Försäkran	Förkastas inte
Hypotes 3	Förbättring	Förkastas
Hypotes 4	Komfort	Förkastas inte
Hypotes 5	Legitimitet	Förkastas

6. Slutsats

I detta kapitel kommer studiens slutsats diskuteras fram utifrån tidigare presenterad teori tillsammans med analysen från kapitel fem. Vidare kommer egna reflektioner av studien presenteras tillsammans med den självkritik som kan anses vara relevant utifrån den gjorda studien. Avslutningsvis läggs förslag till framtida forskning på området.

6.1 Inledande slutsats

Studiens syfte är att finna banktjänstemännens och representanterna från Skatteverkets upplevda nytta med att företag revideras av revisorer. Tidigare studier, forskning, klassiska teorier och empiriskt material som har samlats in genom en webbaserad enkätundersökning, har använts för att kunna dra de slutsatser som presenterades i kapitel 5. Trots att svarsfrekvensen i studien var hög, 73 %, så grundar sig studien enbart på 44 stycken respondenter. Detta kan anses vara ett för litet urval för att göra generaliseringar över samtliga banktjänstemän och representanter från Skatteverket, vilket är förklaringen till varför detta inte görs i nedanstående slutsatsdiskussion.

6.2 Banktjänstmän och representanter från Skatteverkets upplevda nytta med att företag revideras av revisorer

Studien har visat att banktjänstemännen verkar finna en större upplevd nytta med att företag revideras av revisorer än representanterna från Skatteverket. Detta då studiens undersökning visar på att banktjänstemännen upplever en större nytta med revision utifrån tre av fem, i studien identifierade, nyttovariabler. Dessa tre nyttovariabler är försäkran, komfort samt legitimitet, vilka innefattar flertalet av de fördelar som Thorell och Norberg (2005) menar på att revisionen innebär för dess intressenter. Studien kan bekräfta det som Thorell och Norberg (2005) tog upp i sin undersökning om att banktjänstemännen är positiva till en lagstadgad revision, att den löpande bokföringen är i god ordning, en tillförlitlig årsredovisning, att en revisor finns att tillgå när behov finns och den bekvämlighet och riskminimering som revisionen innebär för en banktjänsteman när kreditbeslut ska fattas och återbetalningsförmåga ska bedömas.

Samtidigt beskriver Thorell och Norberg (2005) att Skatteverket har en stor nytta med att företag revideras av en revisor. Detta utifrån att företagets bokföring är i god ordning, att dess räkenskaper är korrekta samt för att undvika orena revisionsberättelser. Dock tyder denna

studie på att representanterna från Skatteverket inte anser sig finna någon större nytta med någon av ovan nämnda fördelar med revision. Detta efter en analys av deras ställningsstagande till påståenden som rör dessa fördelar.

I artikeln i tidskriften Balans skriver Rakel Lennartsson (2010) om problematiken om de fel som kan uppstå som leder till förlorade skatteintäkter om fler företag avstår från revision. Artikeln tar även upp generaldirektör på Skatteverket, Ingemar Hanssons, ställningstagande till avskaffandet av revisionsplikten. Ingemar Hansson menar bland annat på fler och förändrade arbetsuppgifter, vilket denna studie kommit fram till att representanter på Skatteverket inte verkar anse. Denna slutsats kan dras eftersom representanterna från Skatteverket som svarat på enkäten inte ansett sig finna någon större nytta med påståendena under nyttovariablerna förbättring och komfort, som tar upp dessa typer av fördelar med revisionen.

Charlotta Danielssons (2010) artikel tar upp uttalanden från representanter från SEB och Nordea, vid avskaffandet av revisionsplikten där representanter menar att deras syn på utlåning till företagen inte kommer att förändras vid avskaffningen. De menar att besluten som de fattar, även i fortsättningen kommer att utgå ifrån företagets ekonomiska betalningsförmåga, ordnad bokföring och kassaflöden. Studien har granskat banktjänstemännens upplevda nytta med bland annat revisionen som en försäkring om att den finansiella informationen är tillförlitlig, en kvalitetssäkring samt en trovärdighet. Av detta kan slutsatsen dras att de tillfrågade banktjänstemännen upplever en nytta med revisionen utifrån dessa aspekter, vilket gör att det kan antas att banktjänstemännen trots allt har förändrat sin syn på utlåning till företag.

6.2.1 Försäkring

Både Carrington (2010) och Menon och Williams (1994) menar på att nyttan med revision som en försäkring grundar sig i möjligheten att kräva ersättning då felaktigheter påkommit och har en negativ inverkan på intressenten. Detta är något som studien inte styrker eftersom nyttovariabeln, försäkring, förkastas vid de analyser som genomförts. Förkastningen av hypotesen tyder på att banktjänstemännen och representanter från Skatteverket inte anser sig finna någon nytta med revision utifrån de påståenden som ställts under nyttovariabeln, försäkring. Vidare anser Eklund (2010) att människor vill försöka finna den största nyttan till den lägsta risken och utgår från att människor agerar rationellt. Då studien undersökt respondenternas upplevda nytta med revision som en försäkring genom att den minskar

riskerna för felaktigheter i den finansiella informationen, att revisorn kan ställas till ansvar och möjligheten att kräva ersättning vid eventuella fel och brister, kan det visas att den upplevda nyttan med dessa aspekter, inte är stor. Detta tyder på att Eklunds (2010) forskning om att människan vill försöka maximera sin nytta till den lägsta risken inte överensstämmer med studiens respondenter.

En orsak och förklaring till varför banktjänstemännen och representanterna från Skatteverket inte ansåg sig uppleva en nytta med revision som en försäkring, kan vara att dessa tjänstemän känner att de måste grunda alla beslut på egna uppfattningar och bedömningar av det enskilda ärendet. Troligtvis är det så att tjänstemännen i studien finner det viktigt att vara delaktiga i alla leden i den beslutskedja som ligger bakom de beslut som ska fattas. Dessa led kan vara i form av granskningen av den finansiella informationen för att se om det föreligger eventuella fel och brister, för att själva bilda sig en uppfattning om företaget i fråga och det som ärendet rör. Troligtvis beror detta på att de själva vill kunna stå bakom det beslut som fattas. Avslutningsvis kan det då påvisas att teorin i detta fall inte överensstämmer med studiens resultat.

6.2.2 Försäkran

Menon och Williams (1994) menar att försäkran som nyttoaspekt skapar tillförlitlighet åt ett företags redovisningsprinciper, samtidigt påtalar Wallace (2004) att revision vanligtvis väljs som en försäkran istället för en försäkring hos ett försäkringsbolag. Detta då nyttan med en revisor bedöms vara högre, då denne bland annat besitter juridiska kunskaper. Studien visar på att nyttan med revision som en försäkran upplevs hos banktjänstemännen, vilket tyder på att ovan nämnda studier innehåller relevant information utifrån den gjorda studiens resultat. Carrington (2010) finner att revision utgör en nytta genom att fungera som en försäkran för principalen då denne inte har möjlighet att utöva direkt kontroll över verksamheten. Vidare anser Deegan och Unerman (2011) att det är svårt att försäkra sig om den andra parten håller sig till det slutna avtalet. Det är denna svårighet som revisionen i agentteorin ämnar lösa. Den genomförda studien tyder på att banktjänstemännen är i behov av denna kontroll då de ej har möjlighet att utföra en direkt kontroll av företaget. Enligt Funered (1994) och Holm och Norberg (2005) är banktjänstemännens primära syfte vid en kreditbedömningsprocess att bedöma kundens återbetalningsförmåga samt att värdera kreditrisken. Därmed kan Thorell och Norbergs (2005) undersökning om revisionen som en säkerhet för företagets intressenter anses vara av stor vikt. Denna studie kan bekräfta detta efter en analys av respondenternas

ställningstagande vid enkätundersökningen där slutsatsen kan dras att banktjänstemännen upplever en nytta med nyttovariabeln försäkrans.

Under denna nyttovariabel kan ett samband påvisas mellan den presenterade teorin och vad studien resulterade i. Detta kan bero på den arbetsbelastning de tillfrågade respondenterna har. De har troligtvis inte möjlighet att kontrollera företagen så ingående och på en så detaljerad nivå som krävs för att säkerställa att verksamheten sköts effektivt och att de siffror som de tillägnar sig är tillförlitliga och korrekta.

6.2.3 Förbättring

Begreppet förbättring mättes med fyra påståenden som innehöll de mer ”mjuka” delarna som kan upplevas som en nytta med revision. Begreppen som användes i påståendena var uppdaterad, rådfråga, helhetsbild och samarbete. I litteratursökningen inför enkätundersökningen strävades det efter att finna litteratur som har behandlat dessa begrepp tidigare, denna sökning visade sig vara svår. Efter genomförd enkätundersökning och analys av denna visade det sig att det inte gick att statistiskt säkerställa undersökningen av nyttovariabeln, förbättring. Detta kan vara en orsak till varför det är svårt att finna tidigare studier inom detta område. Nyttan med revision som förbättring utifrån banktjänstemännen och representanterna från Skatteverkets perspektiv är troligtvis svårt att finna. Vid den multipla linjära regressionsanalysen påvisades ingen förklaringsgrad, vilket innebar att de i studien inkluderade oberoende variablerna inte kan förklara den beroende variabeln, förbättring. Dessa statistiska värden gör att hypotesen bör förkastas och att det inte går att ta ställning till huruvida förbättring är en del av banktjänstemännen och representanterna från Skatteverkets upplevda nytta med revision.

Möjliga orsaker till varför nyttovariabeln förbättring, som består av delarna uppdaterad, rådfråga, helhetsbild och samarbete, förkastas i studien, kan vara att banktjänstemännen och representanterna från Skatteverket anser sig själva besitta dessa kunskaper. De behöver inte möjligheten att rådfråga och samarbeta med en revisor för att bli uppdaterade och skapa sig en helhetsbild av företagen. Detta är troligtvis företagen i behov av, då dessa sannolikt inte besitter lika omfattande kunskaper inom ekonomi som de tillfrågade respondenterna i studien. Hade studien gjorts på företagen och deras upplevda nytta med revision som förbättring hade resultatet troligtvis varit möjligt att statistiskt säkerställa då en större andel instämt med påståendena under denna nyttovariabel. Ytterligare en möjlig orsak kan finnas utifrån Skatteverkets synvinkel, nämligen att deras huvudsakliga uppgift är att kontrollera huruvida

företagens finansiella information är rätt eller fel. Det är troligtvis inte av betydelse för representanterna från Skatteverket att sätta sig in i och bilda sig en uppfattning om företaget i fråga.

6.2.4 Komfort

Komfort som begrepp är något som Pentland (1993) och Carrington och Catasús (2007) diskuterar i sina forskningsstudier. Där menar de att revisionen kan ses som en trygghet och en förenkling av den finansiella informationen för investerare, vilket kan knytas samman med intressentteorin då det handlar om att underlätta för företags intressenter. Den andra delen under nyttovariabeln komfort är kvalitetssäkring. Detta är en nytta med revisionen som revisionsbyråerna, PWC, Grant Thornton och KPMG, anser vara av stor betydelse. Detta inte minst då företag, enligt Mankiw (2010) och Smith (2010) vanligtvis vänder sig till banken när de har ett finansieringsbehov. Duréndez Gómez-Guillamón (2003) menar att banktjänstemannen antas uppleva en stor nytta med att företags finansiella information har genomgått en oberoende granskning och denne därmed kan anta att materialet är kvalitetssäkrat och tillförlitligt. Den tredje delen under nyttovariabeln komfort är den oberoende granskningen, som enligt Tärnell (2013) gör att intressenterna till företaget kan lita på det som presenteras i den finansiella informationen. Detta kan då enligt Macey (1994) underlätta banktjänstemannens arbete samt sänka dennes omkostnader. Enligt studiens resultat kan ovanstående diskussion om nyttovariabeln komfort styrkas med en starkt signifikant analys. Denna visade på att samtliga banktjänstemän upplever en stor nytta med de olika delarna under nyttovariabeln komfort, som testades i enkätundersökningen. Antagandet om att Skatteverket inte skulle ha lika stort behov av den säkerhet och trygghet som komfort, kvalitetssäkring och den oberoende granskningen ger, grundade sig på Almgren och Leidhammars (2012) beskrivning av Skatteverkets möjlighet till omprövning. Detta antagande visade sig efter genomförd analys vara riktigt.

Det är utifrån detta resultat troligtvis viktigt för banktjänstemännen att finna en trygghet i att den finansiella information som denne tillägnar sig inför ett beslutstagande är korrekt. Av resultatet av denna nyttovariabel att döma, finner banktjänstemannen att denna trygghet uppnås genom att den finansiella informationen är kvalitetssäkrad och oberoende granskad av en revisor. Detta kan sammanfattas med att teorin överensstämmer med den verklighet som studien genomförts i.

6.2.5 Legitimitet

Carrington (2010), Tärnell (2013) och Hayes et al., (2005) talar samtliga om att revisionen skapar en trovärdighet för de finansiella rapporterna, vilket tillför företaget legitimitet. Studien kan bekräfta att detta stämmer genom att banktjänstemännen anser sig finna en upplevd nytta med revision utifrån nyttovariabeln legitimitet. Vidare talar Carrington (2010) om legitimiteten som att agera i enlighet med normer och etiska koder i samhället. Att företag arbetar för att skapa, bevara och återfå legitimitet görs enligt Deegan och Unerman (2011) för att sända ut en signal om att företaget är legitimt. Av studien att döma kan det anses vara positivt för de företag som arbetar för att uppnå legitimitet genom att använda sig av en revisor, detta då banktjänstemännen upplever en stor nytta med att företaget blivit granskat av en revisor. Att legitimiteten hos ett företag kan anses vara hög innebär en ökad trovärdighet och därmed skapas ett förtroende till företaget. Detta kan leda till att banktjänstemannen kan anse att företaget besitter en god betalningsmoral. Ett av påståendena under nyttovariabeln legitimitet ber respondenterna att ta ställning till huruvida ett reviderat företag inger förtroende. Resultatet på detta påstående påverkar nyttovariabeln legitimitets totala medelvärde som tyder på att banktjänstemännen upplever en nytta med revision utifrån legitimitet, vilket gör att slutsatsen kan dras om att förtroende är av betydelse. *Hypotes 5* om att representanter från Skatteverket upplever i större utsträckning än banktjänstemän att nyttan med revision är legitimitet, byggdes på argumentet om att många beslut som representanterna från Skatteverket fattar har sin utgångspunkt i dess inställning. Detta argument byggdes i sin tur på de rapporter och debattartiklar (SOU, 2008:32; Precht, 2008) som skrevs innan revisionsplikten slopades och Skatteverkets genomförande av rutan på Skatteverkets blankett, INK2S, som ber företagarna ta ställning om årsredovisningen har varit föremål för revision eller inte.

Av studiens analys kan det konstateras att ovanstående argumentation inte ledde till att representanter från Skatteverket upplever en större nytta med revision än banktjänstemännen utifrån nyttovariabeln legitimitet. Detta kan bero på att den enskilde representanten inte anser sig finna någon ökad arbetsbelastning med de extra arbetsuppgifter som Skatteverket, efter att revisionsplikten slopades, fick för att kontrollera de företag som inte använder sig av revisor. Troligtvis har Skatteverket använt de extra resurser som de fick från staten för att ta itu med den eventuella ökning av företag som inte använder sig av revisor, till att anställa mer personal som kan underlätta den ökade arbetsbelastning som förväntades. Utifrån detta kan det antas att den enskilde representanten på Skatteverket inte lägger så stor vikt vid om

företaget anses vara legitimt eller ej, denne genomför ändå samma typ av kontroll då tid finns till det.

Att studien resulterade i att banktjänstemännen upplevde en nytta med revision utifrån nyttovariabeln legitimitet, kan bero på att banktjänstemännen anser det viktigt för deras uppfattning av företaget och för deras beslutsfattande att företaget anses vara legitimt. I enkäten ställdes påståendet ”Nytta med revision är att ett reviderat företag kan anses följa lagar och normer.”, vilken ämnade mäta just begreppet legitimitet. Av analysen kan det påvisas att banktjänstemännen fann detta viktigt och ansedde att detta var en nytta med revision. Anledningen till varför dessa anser sig finna en nytta med denna nyttovariabel kan grunda sig i att de kan uppleva en trygghet med de företag som kan anses vara legitima. Detta inte minst i kreditbedömningsprocessen då de bland annat ska skapa sig en uppfattning om företagets betalningsmoral.

6.3 Egna reflektioner och självkritik

Faktorer som vanligtvis brukar påverka på resultat i studier är kön, antal anställda (storlek på kontor), ålder och erfarenhet. Dessa har i studien används som kontrollvariabler och det kan utifrån analysen i kapitel 5 påvisas att dessa inte har någon inverkan på resultatet. Möjliga orsaker till detta kan vara att de verksamheter som studerats har likartade internutbildningar och riktlinjer. Detta kan på så vis leda till att oavsett om respondenten är man eller kvinna, om kontoret är stort eller litet, om respondenten är gammal eller ung eller om respondenten har en lång eller kort erfarenhet, så skiljer sig inte ens uppfattningar om yrkesfrågor åt i någon större utsträckning. Detta skulle även kunna grunda sig i policys och institutionella faktorer som leder till att de som arbetar inom denna bransch och med dessa frågor påverkas av varandra till skapa sig liknande uppfattningar. Att detta föreligger tyder på att den individuella inställningen och uppfattningen inte är så stor hos de enskilda respondenterna.

Att studien visar på att representanterna från Skatteverket finner en ringa nytta med revisionen utifrån de nyttovariabler som denna studie har behandlat. Utifrån den litteratur, tidningsartiklar och debatter som samtliga diskuterat Skatteverkets missnöje till den avskaffade revisionsplikten, var förväntningen att Skatteverket skulle finna en större upplevd nytta med att företag revideras av revisorer. Det kan möjligtvis vara så att dessa diskussioner inför avskaffandet av revisionsplikten grundade sig i en dålig inställning till själva förändringen och nu när förändringen väl är gjord så har representanterna på Skatteverket

anpassat sig till dessa förutsättningar. Detta gör nu att de inte anser sig finna något större problem med lagreformen.

Urvalet i studien är något som det kan riktas kritik mot, antalet svarande respondenter torde bli större om datainsamlingen gjorts på ett större urval. Det finns en möjlighet att resultatet hade sett annorlunda ut om antalet respondenter hade varit större. Då urvalet är relativt litet bör generaliseringar av studiens resultat göras med försiktighet, hade urvalet varit större så hade troligtvis fler respondenter svarat och då hade generaliseringar blivit lättare att dra. Att studien till största del har genomförts på bankkontoren i Kristianstad kan ha påverkat resultatet till att bli något ensidigt. Det kan möjligen vara så att uppfattningen hos respondenterna i Kristianstad hade skiljt sig från respondenterna i andra städer i Sverige. Förhoppningen var även att en pilotstudie skulle ha genomförts med en chef från en utvald bank och en från Skatteverket för att ge dessa en möjlighet att uttala sig om studiens resultat. Detta hade förmodligen stärkt studiens resultat och givit den en djupare analys. Dock hade det varit alltför tidskrävande och omfattande att utföra en studie av större storlek eftersom tiden varit begränsad.

6.3.1 Etiska och sociala aspekter

Ett etiskt dilemma som finns i denna studie rör huruvida representanterna på Skatteverket ställer sig till revision. Detta utifrån de iakttagelser studien gjort om att representanterna från Skatteverket inte anser sig finna någon större nytta med revision, men samtidigt ber de företaget att uppge om redovisningen har varit föremål för revision. Därmed kan det antas att representanterna från Skatteverket inte vill göra någon skillnad på företag och företag, men att det centralt ändå kontrolleras vilka som använder revisor eller inte.

Banktjänstemännen däremot ansåg sig finna en nytta med att företag använder sig av revisor, vilket möjligtvis grundar sig på det sociala ansvar som de upplever att de har gentemot sin arbetsgivare. Samtidigt kan det bero på att banktjänstemännen anser att ett reviderat företag kan anses vara mer etiskt korrekt då de kan uppleva en trygghet i att de följer de lagar och normer som finns.

6.4 Förslag till framtida forskning

Ett förslag till framtida forskning som kan föreslås är att försöka fånga vad det kan finnas för bakomliggande orsaker som kan påverka dessa tjänstemäns inställning och nytta med revisionen. De funderingar som denna studie gör kring detta är att det möjligtvis har med

interna riktlinjer att göra, då studien tyder på att banktjänstemän och representanter från Skatteverket inte grundar sina beslut utifrån vilket kön, vilken ålder och erfarenhet samt hur stort kontoret de arbetar på är. Därmed dras slutsatsen om att det troligtvis är något inom organisationen som påverkar deras upplevda nytta med revision. För att ta reda på dessa bakomliggande orsaker så föreslås en undersökning genom exempelvis fokusgrupper för att på så vis försöka uppnå en djupare studie.

Ytterligare ett förslag till vidare forskning berör faktumet att Skatteverket inte ansåg sig finna någon större nytta med revision utifrån de nyttovariabler som denna studie undersökt. Det finns då ett forskningsgap om vad Skatteverket har för inställning till revisionen och varför deras inställning inför avskaffandet kan uppfattas som negativt. Även detta är troligtvis något som bäst besvaras med hjälp av en kvalitativ forskningsmetod.

Litteraturförteckning

- Agélii, H., & Engerstedt, U. (2010). Förslaget om frivillig revision - Avsaknad av revisor innebär mer än bara oreviderade räkenskaper. *Balans 5*, ss. 24-26.
- Akerlof, G. (1970). The market for "lemons": Quality uncertainty and the market mechanism. *Quarterly Journal of Economics 1*, 54-68.
- Almgren, K., & Leidhammar, B. (2012). *Skatteprocessen*. Vällingby: Elanders Sverige AB.
- Anderson-Gough, F., Grey, C., & Robson, K. (2002). Accounting professionals and the accounting profession: linking conduct and context. *Accounting and Business Research 32.1*, 41-56.
- Beattie, V., Fearnley, S., & Brandt, R. (2001). *Behind closed doors. What company audit is really about*. Houndmills: Palgrave.
- Bruzelius, L. H., & Skärvad, P.-H. (2011). *Integrerad organisationslära*. Lund: Studentlitteratur.
- Bryman, A., & Bell, E. (2011). *Business Research Methods (3rd Edition)*. New York: Oxford University.
- Carrington, T. (2010). *Revision*. Malmö: Liber AB.
- Carrington, T., & Catasús, B. (2007). Auditing stories about discomfort: becoming comfortable with comfort theory. *European Accounting Review 16.1*, 35-58.
- Dahmström, K. (2005). *Från datainsamling till rapport*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Danielsson, C. (2010). Revisionen kom, sågs ... och slopades. *Balans 5*, ss. 18-19.
- Danielsson, C. (2012). Frivillig revision, Svenska bolag väljer att ha kvar revisorn. *Balans 2*, s. 7.
- Deegan, C., & Unerman, J. (2011). *Financial Accounting Theory (Second European Edition)*. Berkshire: McGraw-Hill Education.
- Denscombe, M. (2009). *Forskningshandboken: För småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna (2.1)*. Lund: Studentlitteratur.
- DiMaggio, P. J., & Powell, W. W. (1983). The Iron Cage Revisited : Institutional Isomorphism And Collective Rationality In Organizationl Fields. *American Sociological Review 48.2*, 147-160.
- Djurfeldt, G., & Barmark, M. (2009). *Statistisk verktygslåda 2 - multivariat analys*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Djurfeldt, G., Larsson, R., & Stjärnhagen, O. (2010). *Statistisk verktygslåda 1*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Donaldson, T., & Preston, L. (1995). The Stakeholder Theory of the Corporation: Concepts, Evidence and Implications. *Academy of Management Review 20.1*, 65-92.
- Dowling, J., & Preston, J. (1975). Organizational legitimacy: Social values and organizational behavior . *Pacific Sociological Rewiev 18.1*, 122-36.

- Duréndez Gómez-Guillamón, A. (2003). The usefulness of audit report in investment and financing decisions. *Managerial Auditing Journal* 18.6.7, 549-559.
- Easterby-Smith, M., Thorpe, R., & Lowe, A. (1999). *Management Research*. Trowbridge, Wiltshire: Redwood Books.
- Eisenhardt, K. M. (1989). Agency theory: An assessment and review. *Academy of Management* 14.1, 57-74.
- Ejlertsson, G. (2005). *Enkäten i praktiken - En handbok i enkätmetodik*. Lund: Studentlitteratur.
- Eklund, K. (2010). *Vår Ekonomi en introduktion till samhällsekonomin*. Italien: Norstedts Förlagsgrupp AB.
- Ekonomiprogram. (2006). *Ekonomiprogram*. Hämtat från Avskaffad revisionsplikt för mindre aktiebolag: http://www.ekonomiprogram.biz/avskaffad_revisionsplikt.htm den 01 02 2013
- Eriksson-Zetterquist, U. (2009). *Institutionell Teori - idéer, moden, förändring*. Malmö: Liber AB.
- Falck, J., & Björn, B. (2013). *Ernst & Young*. Hämtat från Varför avskaffas revisionsplikten för mindre aktiebolag?: <http://drivkraft.ey.se/faq/varfor-avskaffas-revisionsplikten-for-mindre-aktiebolag/> den 11 02 2013
- FAR. (den 14 5 2013). *Frågor och svar (FAQer) om samverkan mellan Skatteverket, FAR och SRF*. Hämtat från FAR: <http://www.far.se/Press-och-opinion/Pressmeddelanden/Fragor-och-svar-om-samverkan-mellan-Skatteverket-FAR-och-SRF/>
- FAR, & SRS. (den 14 5 2013). *Rapport 2007 - 092*. Hämtat från Den samhällsekonomiska nyttan med revision: <http://www.fsr.dk/~media/Files/FSR/Nyheder%20og%20presse/Politiske%20maerkesager/samf%20k%20vrldi%20af%20revision%20rapport%20SV.ashx>
- Francis, J. R. (2011). A Framework for Understanding and Researching Audit Quality. *Auditing: A Journal of Practice & Theory* 30.2, 125-152.
- Freeman, E. F., & Reed, D. R. (1983). Stockholders and Stakeholders: A New Perspective on Corporate Governance. *California Management Review* 25.3, 88-106.
- Funered, U. E. (1994). *Bankernas Risktagande*. Lund: Nerenius & Santérus Förlag.
- Gold, A., Hunton, J. E., & Gomaa, M. I. (2009). The Impact of Client and Auditor Gender on Auditors' Judgments. *Accounting Horizons* 23.1, 1-18.
- GrantThornton. (den 16 04 2013). *Vad är nyttan med revision?* Hämtat från GrantThornton: <http://www.grantthornton.se/Tjanster/Revision/Vad-ar-nyttan-med-revision/>
- Gray, R., Kouhy, R., & Lavers, S. (1995). Corporate social and environmental reporting: A review of literature and longitudinal study of UK disclosure. *Accounting, Auditing and Accountability Journal* 8.2, 47-77.

- Guiral, A., Rodger, W., Ruiz, E., & Gonzalo, J. A. (2010). Ethical Dilemmas in Auditing: Dishonesty or Unintentional Bias? *Journal of Business Ethics* 91, 151-166.
- Gustavsson, M. (den 17 08 2012). *Nya Affärer*. Hämtat från Sämre bokföring utan revisor: <http://www.privataaffarer.se/nyaaffarer/na-nyheter/samre-bokforing-utan-revisor-436958> den 11 02 2013
- Hair, J. F., Black, J. W., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis - A Global Perspective*. New Jersey: Pearson.
- Halling, P. (2007). Revisionsplikten måste bort. *Balans* 10.
- Haw, I.-M., Qi, D., & Wu, W. (2008). The Economic Consequence of Voluntary Auditing. *Journal of Accounting, Auditing & Finance* 23.1, 63-93.
- Hayes, R., Dassen, R., Schilder, A., & Wallage, P. (2005). *Principles of auditing - An Introduction to International Standards on Auditing*. Harlow: Pearson Education Limited.
- Holm, T., & Norberg, M. (2005). *Vilka förväntningar har banken på revision - En fallstudie om förväntasngapet inom revision*. Luleå: Luleå tekniska universitet.
- Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the firm: Managerial behaviour, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics* 3, 305-360.
- Kaplan, S. E., O'Donnell, E. F., & Arel, B. M. (2008). The Influence of Auditor Experience on the Persuasiveness of Information Provided by Management. *Auditing: a journal of practice & theory*, 67-83.
- Knechel, R. W., Niemi, L., & Sundgren, S. (2008). Determinants of Auditor Choice: Evidence from a Small Client Market. *International Journal of Auditing* 12, 65-88.
- Körner, S., & Wahlgren, L. (2009). *Statistiska Metoder*. Lund: Studentlitteratur.
- KPMG. (den 16 04 2013). *Revision*. Hämtat från KPMG: <http://www.kpmg.com/se/sv/tjanster/revision/sidor/default.aspx>
- Lambert, R. A. (2001). Contracting theory and accounting. *Journal of Accounting and Economics* 32.1-3, 3-87.
- Larsson, E., & Wallentin, A. (2009). Avskaffandet av Revisionsplikten - en studie av dess påverkan på bankers kreditgivning till små ägarledda företag. *D-Uppsats Högskolan Halmstad*.
- Lennartsson, R. (2010). Frivillig revision – en vitamininjektion för branschen. *Balans* 5, ss. 20-21.
- Macey, J. R. (1994). *Svenskt bankväsendes framtida reglering och utveckling*. Bjärnum: SNS Förlag.
- Mankiw, G. N. (2010). *Macroeconomics Seventh Edition*. New York: Worth Publishers.
- Menon, K., & Williams, D. (1994). The Insurance Hypothesis and Market Prices. *The accounting Review* 69.2, 327-342.

- Menon, K., & Williams, D. D. (1991). Auditor Credibility and Initial Public Offerings. *The Accounting Review* 66.2, 313-332.
- Meyer, J. W., & Rowan, B. (1977). Institutionalized Organizations: Formal Structure as Myth and Ceremony. *American Journal of Sociology* 83.2, 340-363.
- Niskanen, M., Karjalainen, J., & Niskanen, J. (2010). The Role of Auditing in Small, Private Family Firms: Is It About Quality and Credibility? . *Family Business Review* 23.3, 230-245 .
- Oliver, C. (1997). Sustainable Competitive Advantage: Combining Institutional And Resource- Based Views. *Strategic Management Journal* 18.9, 697-713.
- Pallant, J. (2010). *SPSS Survival Manual*. Berkshire: Mc Graw Hill.
- Pentland, B. T. (1993). Getting comfortable with the numbers: Auditing and the micro-production of macro-order. *Accounting Organizations and Society* 18.7-8, 605-620.
- Power, M. (1997). *The Audit Society Rituals of Verification*. New York: Oxford University Press Inc.
- Power, M. K. (2003). Auditing and the production of legitimacy. *Accounting, Organizations and Society* 28.4, 379-394.
- Precht, E. (2007). Bra att plikten avskaffas. *Balans* 3, ss. 20-22.
- Precht, E. (2008). Ja till slopad plikt - nej till slopad förvaltningsrevision. *Balans* 8-9, ss. 20-21.
- Precht, E. (2008). Slopad revisionsplikt i 96 procent av aktiebolagen. *Balans* 4, ss. 16-20.
- PWC. (den 16 04 2013). *Nyttan med revision*. Hämtat från PWC: <http://www.pwc.se/sv/revision/nyttan-med-revision-mindre-medelstora.jhtml>
- PWC. (den 14 5 2013). *Redovisning, revision och internrevision för finansiella bolag*. Hämtat från PWC: <http://www.pwc.se/sv/bank-kapital/bank-kapital-redovisning-revision-internrevision.jhtml>
- Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2009). *Business Research Methods*.
- Schneider, A., & Church, B. K. (2008). The effect of auditors' internal control opinions on loan decisions. *Journal of Accounting and Public Policy* 27.1, 1-18.
- Senkow, D. W., Rennie, M. D., Rennie, R. D., & Wong, J. W. (2001). The Audit Retention Decision in the Face of Deregulation: Evidence from Large Private Canadian Corporations. *A Journal of Practice & Theory* 20. 2, 101-113.
- Skatteverket. (den 13 05 2013). *Skattemässiga justeringar*. Hämtat från Skatteverket: <http://www.skatteverket.se/download/18.71004e4c133e23bf6db80002827/1323088376202/2002S21.pdf>
- Smith, D. (2010). *Redovisningens Språk - tredje upplagan*. Danmark: Studentlitteratur.
- SOU. (2008:32). *Avskaffande av revisionsplikten för små företag*. Stockholm: Förlag.

- Stanton, J., & Rogelberg, S. (2001). Using Internet/intranet web pages to collect organizational research data. *Organizational Research Methods* 4.3, 200-217.
- Svanström, T. (2006). Företagen vill behålla revisionsplikten. *Balans* 11, ss. 29-31.
- Svanström, T. (2008). *Revision och rådgivning: Efterfrågan, kvalitet och oberoende*. Umeå: Umeå School of Business.
- Svensson, B. (2000). Kreditgivarnas krav på bättre redovisningsinformation från små och medelstora företag. *Balans* 8/9, ss. 48-50.
- Svensson, B. (2003). Redovisningsinformation för bedömning av små och medelstora. *Doktorsavhandling Uppsala Universitet*.
- Tärnell, S. (den 16 04 2013). *Revisionstjänster för mindre och medelstora företag* . Hämtat från KPMG:
<http://www.kpmg.com/SE/sv/tjanster/Revision/mindreOchMedelstoraForetag/Sidor/default.aspx>
- Thiruvadi, S., & Huang, H.-W. (2011). Audit committee gender differences and earnings management. *International Journal* 26.7, 483-498.
- Thorell, P., & Norberg, C. (2005). Revisionsplikten i små aktiebolag. *Svenskt Näringsliv*.
- Wallace, W. A. (1980). *The economic role of the audit in free and regulated markets*. New York: Macmillan Publishing Co.
- Wallace, W. A. (2004). The economic role of the audit in free and regulated markets: A look back and a look forward. *Research in Accounting Regulation* 17, 267-298.
- Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1978). Towards a Positive Theory of the Determination of the Accounting Standards. *The Accounting Review* 53.1, 112-134.
- Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1986). *Positive Accounting Theory*. New Jersey: Prentice-Hall Inc.
- Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1990). Positive Accounting Theory: A Ten Year Perspective. *The accountintg Review*, 131-156.
- Widerberg, K. (2006). *Kvalitativ forskning i praktiken* . Lund: Studentlitteratur.
- Öhman, P. (2004). *Revisorers perspektiv på revision - en fråga om att följa upptrampade stigar*. Luleå: Tekniska Universitet.
- Öhman, P. (2006). *Perspektiv på revision: Tankemönster, förväntningsgap och dilemman*. Sundsvall: Universitetstryckeriet.
- Öhman, P., Häckner, E., Jansson, A.-M., & Tschudi, F. (2006). Swedish Auditors' View of Auditing: Doing Things Right versus Doing the Right Things. *European Accounting Review* 15.1, 89-114.

Bilaga 1 – Enkätundersökningen som skickades ut till respondenterna

Enkätundersökning

Vi är två studenter, Linnea Jonsson och Hanna Paulsson, som läser tredje året på Högskolan Kristianstad. Vi skriver just nu vår kandidatuppsats och vill ta reda på vilken nytta ni finner med revisionen utifrån olika områden och faktorer. Vår utgångspunkt är avskaffandet av revisionsplikten för mindre privata aktiebolag och då vi kan se att det är en stor del av dessa som fortfarande använder sig av revisor. Vi vill nu försöka finna nyttan som ni banktjänstemän och representanter på Skatteverket finner med att denna typ av bolag använder sig av revisor. Ni kommer att vara anonyma i enkätundersökningen.

Fyll i den rutan som du anser stämmer överens med din åsikt.

Kön

- Kvinna
- Man

Ålder

Jag arbetar på

- Skatteverket
- Bank

Hur lång erfarenhet har du i din nuvarande yrkesroll eller liknande befattningar?

Hur många anställda finns det på ert kontor totalt?

1. Nyttan med revision är kvalitetssäkringen av företagets finansiella information.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

2. Nyttan med revision är att den fungerar som en försäkring för mig som enskild tjänsteman vid beslutsfattande.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

3. Nyttan med revision är den oberoende granskningen.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

4. Nyttan med revision är att jag kan samarbeta med en revisor i vissa frågor.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

5. Nyttan med revision är att ett reviderat företag kan anses följa lagar och normer.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

6. Nyttan med revision är att jag får kontroll över att företaget sköts effektivt.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

7. Nyttan med revision är att det minskar riskerna för felaktigheter i den finansiella informationen.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

8. Nyttan med revision är att revisorn sätter sig in i företagets bransch och då behöver inte jag hålla mig lika uppdaterad inom olika branscher.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

9. Nyttan med revision är att jag kan rådfråga företagets revisor vid eventuella oklarheter.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

10. Nyttan med revision är att den försäkrar mig om att företaget förvaltar sina resurser effektivt.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

11. Nyttan med revision är att det reviderade företagens finansiella uppgifter blir trovärdiga.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

12. Nyttan med revision är att den försäkrar mig om att informationen och de uppgifter jag får är tillförlitliga.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

13. Nyttan med revision är att jag kan finna en trygghet i att en revisor har granskat företaget och uttalat sig om den finansiella informationen.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

14. Nyttan med revision är att även revisorn kan ställas till ansvar vid eventuella fel och brister.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

15. Nyttan med revision är att ett reviderat företag inger ett förtroende, eftersom det har blivit granskat av en yrkeskompetent person.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

16. Nyttan med revision är att den bidrar till en helhetsbild av företaget.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

17. Nyttan med revision är att vi kan kräva ersättning från revisorn vid eventuella fel och brister.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls Instämmer helt

Bilaga 2 – Enkätundersökning sorterad efter nyttovariabler

Enkätundersökning

Vi är två studenter, Linnea Jonsson och Hanna Paulsson, som läser tredje året på Högskolan Kristianstad. Vi skriver just nu vår kandidatuppsats och vill ta reda på vilken nytta ni finner med revisionen utifrån olika områden och faktorer. Vår utgångspunkt är avskaffandet av revisionsplikten för mindre privata aktiebolag och då vi kan se att det är en stor del av dessa som fortfarande använder sig av revisor. Vi vill nu försöka finna nyttan som ni banktjänstemän och representanter på Skatteverket finner med att denna typ av bolag använder sig av revisor. Ni kommer att vara anonyma i enkätundersökningen.

Fyll i den rutan som du anser stämmer överens med din åsikt.

Försäkring

2. Nyttan med revision är att den fungerar som en försäkring för mig som enskild tjänsteman vid beslutsfattande.

1	2	3	4	5	6	7
Instämmer inte alls					Instämmer helt	

7. Nyttan med revision är att det minskar riskerna för felaktigheter i den finansiella informationen.

1	2	3	4	5	6	7
Instämmer inte alls					Instämmer helt	

14. Nyttan med revision är att även revisorn kan ställas till ansvar vid eventuella fel och brister.

1	2	3	4	5	6	7
Instämmer inte alls					Instämmer helt	

17. Nyttan med revision är att vi kan kräva ersättning från revisorn vid eventuella fel och brister.

1	2	3	4	5	6	7
Instämmer inte alls					Instämmer helt	

Försäkran

6. Nyttan med revision är att jag får kontroll över att företaget sköts effektivt.

1	2	3	4	5	6	7
Instämmer inte alls					Instämmer helt	

10. Nyttan med revision är att den försäkrar mig om att företaget förvaltar sina resurser effektivt.

1 2 3 4 5 6 7

12. Nyttan med revision är att den försäkrar mig om att informationen och de uppgifter jag får är tillförlitliga.

1 2 3 4 5 6 7

Förbättring

8. Nyttan med revision är att revisorn sätter sig in i företagens bransch och då behöver inte jag hålla mig lika uppdaterad inom olika branscher.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls

Instämmer helt

9. Nyttan med revision är att jag kan rådfråga företagens revisor vid eventuella oklarheter.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls
helt

Instämmer

16. Nyttan med revision är att den bidrar till en helhetsbild av företaget.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls

Instämmer helt

4. Nyttan med revision är att jag kan samarbeta med en revisor i vissa frågor.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls

Instämmer helt

Komfort

13. Nyttan med revision är att jag kan finna en trygghet i att en revisor har granskat företaget och uttalat sig om den finansiella informationen.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls

Instämmer helt

1. Nyttan med revision är kvalitetssäkringen av företagens finansiella information.

1 2 3 4 5 6 7

Instämmer inte alls

Instämmer helt

3. Nyttan med revision är den oberoende granskningen.

1	2	3	4	5	6	7
Instämmer inte alls					Instämmer helt	

Legitimitet

5. Nyttan med revision är att ett reviderat företag kan anses följa lagar och normer.

1	2	3	4	5	6	7
Instämmer inte alls					Instämmer helt	

11. Nyttan med revision är att det reviderade företagets finansiella uppgifter blir trovärdiga.

1	2	3	4	5	6	7
Instämmer inte alls					Instämmer helt	

15. Nyttan med revision är att ett reviderat företag inger ett förtroende, eftersom det har blivit granskat av en yrkeskompetent person.

1	2	3	4	5	6	7
Instämmer inte alls					Instämmer helt	